

Enhed
Udsatte Voksne

Sagsbehandler
Joakim Holst
Nicolaisen

Koordineret med
Almene boliger

Sagsnr.
2021 - 8260

Doknr.
612440

Dato
20-02-2023

Høringsnotat til forslag til omlægning af indsatsen mod hjemløshed og udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.

Lovforslaget er en samskrivning af to udkast til lovforslag, der begge har været i en separat høring. Et udkast til lovforslaget omhandlende omlægning af indsatsen mod hjemløshed har i perioden fra den 23. juni 2022 til den 15. august 2022 været sendt i høring. Et udkast til lovforslaget omhandlende udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v. har i perioden fra den 13. juni 2022 til den 11. august 2022 været sendt i høring. De to lovforslag fremsættes samtidigt under et samlet lovforslag.

Dette høringnotat består derfor af to dele. Første del omhandler omlægning af indsatsen mod hjemløshed, mens anden del omhandler udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.

Høringsnotat til omlægning af indsatsen mod hjemløshed

Høringsnotat til forslag til lov om ændring af lov om social service (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed).

1. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været i høring i perioden 23. juni 2022 til 15. august 2022.

Lovforslaget har været sendt i høring hos: 3F – Fagligt Fællesforbund, Advokatrådet, Ambulatorierne i Danmark, Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Beredskabsstyrelsen, Bikubenfonden, BL - Danmarks Almene Boliger, Blå Kors Danmark, BROEN Danmark, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, BUPL, Børn og Familie, Børn, unge og sorg, Børnerådet, Børne – og Kulturchefforeningen, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Center for Rusmiddelforskning, Center for Socialt Udsatte Horsens, Centerlederforeningen, CiFri – Netværk for forskning i civilsamfund og frivillighed, Danmarks Lærerforening, Danmarks Statistik, Danner, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkehjælp, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Selskab for Addiktiv Medicin, Dansk Selskab for Børnesundhed, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygepleje Selskab, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Sociale Investeringsfond (DSI), Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Det Sociale Netværk, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd, DUHK (Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet), Etisk Råd, Fabu FADD – Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, Fagligt selskab for Addiktiv Sygepleje, FOA, Fonden for

Socialt Ansvar, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, FSD - Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Forening for Ledere af Offentlige Rusmiddelcentre (FLOR), Forening for Ledere af Sundhedsordninger for Børn og Unge, Forsikring og Pension ForældreLANDSforeningen (FBU), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Frelsens Hær, FriSe, Frivilligrådet, FTF, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Gruppen af ledere af de fem familieambulatorier, Hjem til Alle, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), HK/kommunal, Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Hus Forbi, Institut for Menneskerettigheder, Jordemoderforeningen, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, Kirkens Korshær, KFUK's Sociale Arbejde, KFUMs Sociale Arbejde, KL, Kofoeds Skole, Kriminalforsorgen, Kristelig Fagbevægelse, Kræftens Bekæmpelse, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Opholdssteder og Skole- og Behandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatrirbrugere, Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen Arbejder Adler, Landsforeningen BoPaM, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen Lænken, Landsforeningen for Pårørende til Stofmisbrugere, Lederforening for offentlige ledere i hjemløshedsindsatser, Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb (SPOR), Lev Uden Vold, Livslinjen, Livsværk, LO, LOCHI – Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser, LOKK – Landsorganisation af Kvindekrisecentre, LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, Mændenes Hjem, Mødrehjælpen, National enhed mod vold i nære relationer Offerrådgivningen i Danmark, Ombold, Plejeforældrenes Landsforening, PLO, Politiforeningen, Psykiatrifonden, Projekt Udenfor, Realdania, Red Barnet, Reden Vesterbro, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), Samvirkende Menighedsplejer, SAND, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), SIND, Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), Stenbroens Jurister, SUMH – sammenslutningen af unge med handicap, Familieretshuset, TABUKA, TUBA, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Ungdommens Røde Kors, Ungdomsringen, Ventilen, Vestre Landsret, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, WeShelter, Ældresagen, Østre Landsret

Herudover har lovforslaget været tilgængeligt på Høringsportalen.

2. Modtagne hørings svar.

Der er indkommet hørings svar fra følgende høringsparter:

Ankestyrelsen, BL – Danmarks Almene Boliger, Blå Kors, Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA), Dansk Erhverv, Dansk Psykiatrisk Selskab (DPS), Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygepleje Selskab (DASYS) samt Fagligt selskab for Psykiatriske Sygeplejersker, Danske Regioner, Den Sociale Investeringsfond (DSI), DUHK (Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet), Forening for Ledere af Offentlig Rusmiddelbehandling (FLOR), Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Gadejuristen, Hjem til Alle alliancen, Horsens Kommune, HousingFirstDanmark, Hus Forbi, KFUM Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, Kofoeds Skole, Kommunernes Landsforening (KL), Kriminalforsorgen, Københavns Kommune, Landsforeningen af Væresteder (LVS), LOCHI (Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser), Rådet For Socialt Udsatte, SAND, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Syd, Stenbroens Jurister, WeShelter, Ældresagen, Psykiatrifonden

Følgende høringsparter er fremkommet med hørings svar, men havde ingen kommentarer:

Dansk Arbejdsgiverforening, Familieretshuset, Rigspolitiet, Vestre Landsret, Østre Landsret

Alle hørings svar offentliggøres på høringsportalen.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter fra hørings svarene.

3. Ændringer på baggrund af høringen

De modtagne hørings svar har givet anledning til følgende ændringer i lovforslaget i forhold til det udkast, der har været i høring:

For så vidt angår bostøtte til borgere i hjemløshed med særligt sociale problemer efter den i lovforslaget foreslåede § 85 a i lov om social service (herefter serviceloven) foretager Social-, Bolig- og Ældreministeriet følgende ændringer:

- Det præciseres i lovforslagets hovedpunkter samt i bemærkningerne til lovforslagets foreslåede § 85 a, at det er fælles for metoderne, at der er en række kerneelementer, som alle skal indgå, hvis man implementerer metoderne.
- Det præciseres, at borgeren *som udgangspunkt* ikke vil kunne klage over, at kommunen ikke imødekommer borgerens ønske til leverandør af bostøtte, idet der ikke indføres en ret til frit valg, men at der kan være tilfælde, hvor Ankestyrelsen alligevel kan prøve om den af kommunen valgte leverandør kan yde den tilstrækkelige hjælp.

For så vidt angår den i lovforslaget foreslåede præcisering af målgruppen for og formålet med ophold på boformer efter § 110 i serviceloven (hjemløseboformer) og udskrivning fra hjemløseboformer foretager Social-, Bolig- og Ældreministeriet følgende ændringer:

- Der præciseres i bestemmelsen, således at det fremgår, at kommunalbestyrelsen først kan træffe afgørelse om at udskrive en borger fra en hjemløseboform, når der er *truffet afgørelse* om et botilbud efter servicelovens §§ 107 eller 108.
- Der præciseres i bestemmelsen, således at det fremgår, at kommunalbestyrelsen først kan træffe afgørelse om at udskrive en borger fra en boform, når der er *truffet afgørelse* om hjælp og støtte, som modsvarer borgerens behov for at fastholde boligen, hvis borgeren er anvist egen bolig.
- Der præciseres i bestemmelsen, at såfremt borgeren anvises til en bolig, har borgeren på udskrivningstidspunktet indgået en lejeaftale og kan flytte ind i boligen og modtage den visiterede sociale støtte, der modsvarer borgerens behov.
- Der præciseres i bestemmelsen, at såfremt kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om et botilbud efter servicelovens §§ 107 eller 108, vil udskrivningen fra hjemløseboformen først kunne træffes med virkning fra det tidspunkt, hvor borgeren kan flytte ind på botilbuddet.
- Der foretages i lovforslagets hovedpunkter en præcisering af, hvornår der opstår et akut behov for midlertidigt ophold med støtte og omsorg på en hjemløseboform.
- Der foretages en ændring i lovforslagets hovedpunkter for så vidt angår begrebet "*botræningsboliger*" og "*botræning*", der erstattes med henholdsvis "*udslusningsboliger*" og "*optræning af færdigheder*".

For så vidt angår den i lovforslaget foreslåede omlægning af refusionsordningen på hjemløseområdet foretager Social-, Bolig- og Ældreministeriet følgende ændringer:

- Der foretages en ændring i bestemmelsen, således at der også kan hjemtages refusion for udgifter til den nye bostøttebestemmelse i det tilfælde, at en borger først udskrives fra en hjemløseboform og til et botilbud efter § 107, hvorefter kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at borgeren skal have bostøtte i eget hjem.

Endeligt foretages der en ændring i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (herefter retssikkerhedsloven):

- Der indsættes en ny bestemmelse i retssikkerhedslovens § 9 som stk. 15, således at det vil gælde, at Ankestyrelsen, i det tilfælde, at ingen kommuner vil påtage sig handlekommuneansvaret, vil få kompetence til efter henvendelse fra f.eks. borgeren selv at udpege handlekommunen.

4. Bemærkninger til lovforslaget

4.1. Foreslåede ændringer i serviceloven

4.1.1. Generelle bemærkninger

Den Sociale Investeringsfond (DSI), Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), Forening for Ledere af Offentlig Rusmiddelbehandling (FLOR), Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Hjem til Alle, Horsens Kommune, HousingFirstDanmark, Hus Forbi, Kirkens Korshær, KL, Kofoeds Skole, Københavns Kommune, Landsforeningen Arbejde Adler, LOCHI, LVS, SBH, Selveje Danmark, Stenbroens Jurister, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), WeShelter og Ældre Sagen udtrykker i deres høringssvar, at man overordnet set ser positivt på lovforslaget og formålet om at reducere antallet af borgere i hjemløshed markant og gøre op med langvarig hjemløshed. Organisationerne tilkendegiver, at de nye bestemmelser indebærer, at det bliver mere fordelagtigt for landets kommuner at prioritere at anviser borgere en bolig og give støtte til at fastholde denne bolig, fremfor at lade borgerne blive på en hjemløseboform

Blå Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Kirkens Korshær, KL, Kofoeds Skole, Københavns Kommune, Selveje Danmark giver i deres høringssvar udtryk for, at man stiller sig tvivlende over for, om det er muligt at tilvejebringe passende og betalelige boliger i et omfang og en hastighed, som modsvarer behovet.

Blå Kors, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Københavns Kommune skriver i deres høringssvar, at de generelt er bekymret for, at forslaget vil give kommunerne en række udfordringer i implementeringen af lovændringerne. Dette skyldes i særdeleshed et øget pres på myndighedsområdet som følge af kravet om udarbejdelse af handleplaner til alle borgere med ophold på hjemløseboformer samt samspillet mellem antallet af betalbare boliger i nogle kommuner og forslaget om omlægning af refusion for borgers ophold på hjemløseboformer

Blå Kors, Gadejuristen, Hus Forbi, KL, Kirkens Korshær, Københavns Kommune, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund (SL) og Stenbroens Jurister skriver i deres høringssvar, at der vil være et behov for en styring af kapaciteten på herbergsområdet, da lovforslaget vil kunne medføre et øget antal gadehjemløse, øget pres på natcaféer samt en øget efterspørgsel på botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108.

SBH og WeShelter skriver i deres høringssvar, at lovforslaget tydeliggør målgruppen for hjemløseboformer, men at de savner, at der ligeledes skabes klarhed omkring målgruppen for § 107-botilbud. De ser en fare for, at borgere

flyttes fra hjemløseboformen til et §107-botilbud, når der ikke umiddelbart er et alternativ til hjemløseboformen, eller en Housing First baseret løsning ikke kan etableres.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH) skriver i deres høringssvar, at der i lovforslaget ses stort sammenfald i karakteren af den hjælp, der kan gives som efterforsorg efter servicelovens § 110, og den hjælp, kommunen vil kunne yde efter servicelovens §§ 82 b, 83, 85 og 85 a. På denne baggrund foreslår de en yderligere præcisering af støttemulighederne, herunder ansvarsfordelingen mellem tilbud efter § 110 og kommunen.

DUHK anfører endvidere, at de til styrkelse af borgerens retssikkerhed foreslår, at omfanget af støtten bør fremgå af kommunens afgørelse.

Kofoeds Skole har i deres høringssvar en række generelle bemærker i forhold til ordvalget i lovforslaget. Kofoeds Skole vurderer, at det kan være vigtig at bruge nye ord til en ny retning, f.eks. "akutboliger", "midlertidige boliger", "ungdomsboliger", "kollegium" eller andet, der peger videre fra tilbuddet. Desuden gør Kofoeds Skole opmærksom på, at man bør bruge et sprog eller skabe et sprog for de mange engelske betegnelser, som er forbundet med Housing First. Kofoeds Skole mener, at alle støttepersonsordninger bør være danske betegnelser, og at Housing First også bør have en dansk betegnelse.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Indledningsvist bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at lovforslaget om omlægningen af indsatsen mod hjemløshed skrives sammen med lovforslag om udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v. Herved foreslås det at udvide kommunernes mulighed for at anvise borgere til en udslusningsbolig. Med lovforslaget udvides målgruppen, så f.eks. kvinder på krisecentre og gadesovere også er omfattede af målgruppen, der kan blive anvist til udslusningsboliger.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har noteret høringsparternes generelle bemærkninger og anbefalinger.

For så vidt angår den bekymring, som flere høringsparter udtrykker om muligheden for at tilvejebringe billige boliger, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærke, at L 136 Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om kommunernes styrelse, som udmøntede dele af aftalen mellem Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten samt KristenDemokraterne af 26. november 2021 om *Etablering af Fonden for billige boliger – flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed*, blev vedtaget d. 9. juni 2022. Herved blev det besluttet at gennemføre dele af de boliginitiativer, der fremgår af forliget om etablering og udmøntningen af Fonden for blandede byer og anvendelse af fondens midler og Landsbyggefondens driftsstøtte m.v. (Aftalen har, for så vidt angår etablering og udmøntning af Fonden for blandede byer, karakter af et forlig, som løber frem til 2035.) Med aftalen blev der afsat ca. 1 mia. kr. til særligt billige almene familieboliger, hvortil kommunerne får eksklusiv adgang til at anvise bl.a. borgere ramt af hjemløshed.

I forlængelse heraf bemærker ministeriet, at regeringen og KL d. 27. august 2022 har indgået aftale om, at kommunerne skal anvise flere mennesker i hjemløshed til billige almene familieboliger, så de får tag over hovedet. Målsætningen for aftalen er, at kommunal boliganvisning bliver det primære redskab til at afskaffe langvarig hjemløshed, sådan at der i 2025 er anvist mindst 2.000 borgere i hjemløshed til eksisterende almene familieboliger med en nuværende husleje under 3.500 kr./md.

For så vidt angår nogle af høringsparternes bekymring for, at forslaget vil give kommunerne en række udfordringer i implementeringen af lovændringerne, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det med aftalen om reserven

til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet i 2022-2025 er besluttet at nedsætte et national partnerskab på hjemløseområdet, som skal følge udviklingen og omlægningen på området, og som en gang årligt i 2022, 2023, 2024 og 2025 skal afrapportere til politisk niveau. I aftaleteksten for Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 fremgår, at der er enighed om en etablering af *"et nationalt partnerskab af interessenter, der skal følge implementeringen tæt, drøfte udviklingen i antallet af hjemløse og indsatsen på området. Partnerskabet skal fungere som en feedbackmekanisme og hvert år afrapportere til aftalekredsen, så der sikres en politisk opfølgning på indsatsen mod hjemløshed"*.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker i øvrigt, at det indgår i lovforslaget, at refusionsgrænsen på ophold på hjemløseboformer indføres over to år. Indfasning af refusionsgrænsen sker netop under hensynstagen til den omlægningsopgave, som sektoren og kommunerne står overfor – herunder for at sikre en politisk drøftelse af, om forudsætningerne for fuld indfasning af refusionsgrænsen er tilstede, herunder eksempelvis ift. antallet af billige boliger, inden denne træder i kraft i 2026.

Det er således betonet, at det er vigtigt, at der bliver fulgt op på, hvordan området udvikler sig i årene fremover – ud over den løbende afrapportering fra partnerskabet.

For så vidt angår bemærkninger blandt høringsparterne om den fremadrettede kapacitet på herbergerne skal Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærke, at i takt med, at en omlægning af hjemløshedsindsatsen skal reducere antallet af borgere i hjemløshed i Danmark, skal kapaciteten på landets herberger løbende tilpasses, så den så vidt muligt svarer til efterspørgslen og omfatter tilbud, der svarer til målgruppes behov. I den forbindelse indgår det i aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025, at der skal udarbejdes en kapacitetsanalyse på herbergsområdet. Kapacitetsanalysen skal *"undersøge udviklingen i opholdstider, pladser og tilbudstyper, ejerformer samt udgifter og kapacitet på området. Analysen skal danne grundlag for drøftelser af en ny model for kapacitetsstyring i takt med, at behovet reduceres som følge af indsatsen mod hjemløshed, så det sikres, at kapaciteten på herbergsområdet svarer til behovet - herunder at der er den nødvendige geografiske spredning og tilbud med de faglige kompetencer, der svarer til målgruppens behov."*

For så vidt angår høringsparternes bemærkning om, at der ønskes klarhed om målgruppen for botilbud efter § 107, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at der med lovforslaget ikke sker ændringer af målgruppen for ophold på botilbud efter § 107. Formålet med kapacitetsanalysen, jf. ovenfor, er at sikre, at antallet af pladser på hjemløseboformer efter § 110 på landsplan løbende svarer til behovet. Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af lovforslaget, at selvmøderprincippet fastholdes. Det betyder, at borgere, der måtte falde tilbage i hjemløshed, kan indskrives på en hjemløseboform igen, også selvom de måtte have fået tilbudt en bolig og bostøtte. Dertil skal det understreges, at refusionsperioden ikke påvirker disse grundlæggende rettigheder for borgeren. Det er hverken sådan, at kommunen skal udskrive borgerne inden for de 90 dage, eller at boformen ikke modtager fuld betaling for borgerens ophold efter 90 dage.

For så vidt angår bemærkningerne fra høringsparterne om, at der i lovforslaget ses stort sammenfald i karakteren af den hjælp, der kan gives som efterforsorg efter servicelovens § 110, og den hjælp, kommunen vil kunne yde efter servicelovens §§ 82 b, 83, 85 og 85 a, bemærker ministeriet, at efterforsorg som en del af det samlede ophold på en boform har en midlertidig karakter og har til formål at understøtte en god overgang efter et ophold på en hjemløseboform til en selvstændig tilværelse i egen bolig. Der kan være et sammenfald i karakteren af den hjælp, der kan gives som efterforsorg, og den hjælp, kommunen visiterer til efter servicelovens voksenbestemmelser,

herunder særligt servicelovens §§ 83 og 85. Efterforsorg er således et supplement til den hjælp, kommunen visiterer borgeren til, for at sikre, at vedkommende kan bo i og fastholde eget hjem, men efterforsorgen kan ikke erstatte den hjælp, som kommunen visiterer borgeren til.

Til Kofoeds Skoles bemærkninger om ordvalget i lovforslaget bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at udviklingen i terminologien bør følge den eksisterende faglige tilgang på området, men at denne kan ændres som følge af eventuel fremtidig udvikling i den faglige tilgang på området.

4.1.2. Ny § 85 a (Bostøtte til borgere i hjemløshed med særligt sociale problemer)

Blå Kors, CFSA, DS, DSI, FLOR, FSD, Hjem til Alle, Horsens Kommune, Hus Forbi, HousingFirstDanmark, Kirkens Korshær, KL, Københavns Kommune, LOCHI, SBH, SL, Stenbroens Jurister og Ældre Sagen skriver i deres høringssvar, at de ser det som positivt, at man formulerer en særskilt paragraf § 85 a med fokus på at styrke anvendelse af bostøttemetoder efter Housing First-tilgangen.

Blå Kors, Dansk Socialrådgiverforening (DS), Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), Kirkens Korshær, SBH, Selveje Danmark, WeShelter skriver i deres høringssvar, at de er positive over for en særskilt paragraf, der skal styrke anvendelsen af bostøttemetoder efter Housing First-tilgangen, hvor borgeren skal inddrages i og være central aktør i eget forløb ved at få lov til ønske leverandør af bostøtte. Aktørerne mener dog, at man bør gøre det til en ret for borgeren, at denne selv kan bestemme, hvem der skal være borgerens leverandør af bostøtte.

Hus Forbi, Kirkens Korshær, HousingFirstDanmark, Selveje Danmark skriver i deres høringssvar, at de er positive overfor, at der som led i udarbejdelse af handleplanen tages stilling til borgerens eventuelle ønske om, at hjemløseboformen optræder som leverandør på hele eller dele af bostøtten til borgeren, ligesom det kan indgå, om hjemløseboformen på anden vis kan støtte borgeren i overgangen til egen bolig.

BL, CFSA, DS, Dansk Sygepleje Selskab, Fagligt selskab for Psykiatriske Sygeplejersker, Hjem til Alle, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, WeShelter, skriver i deres høringssvar, at kommunerne ved den foreslåede § 85 a skal forpligtes til at levere bostøtte efter denne bestemmelse, således at det ikke alene kan være en mulighed for dem.

Blå Kors, DS, Hus Forbi, Selveje Danmark og WeShelter henviser i deres høringssvar til, at der i lovforslaget lægges op til, at kommunen skriftligt skal begrunde, hvis man ikke følger borgerens ønske til leverandør. De mener ikke, at det er klart, hvilke krav der stilles til denne begrundelse.

Blå Kors, LOCHI og Selveje Danmark skriver i deres høringssvar, at der i forhold til den specialiserede bostøtte efter § 85 a, hvor man visiteres til en ydelse frem for et antal timer, ikke er beskrevet en tilhørende afregningsform. Der ønskes i den forbindelse en form for gennemsigtig takst for ydelsen, så afregningen ikke i sig selv bliver en barriere for kommunernes interesse i at bruge andre leverandører, og så der sikres en ensartet økonomi for leveringen af de forskellige specialiserede bostøttemetoder.

FSD, Københavns Kommune og LOCHI skriver i deres høringssvar, at for at sikre den rette kvalitet i indsatsen, bør det sikres, at private boformer eller andre leverandører, som ønsker at levere støtte til borgere i egen bolig efter de evidensbaserede støttemetoder, er godkendt til de konkrete metoder.

FSD og Københavns Kommune skriver begge, at det vil være hensigtsmæssigt, at der sikres et tilsyn med, at den faglige tilgang og kvalitet

får en passende ensartethed, samt at der ligeledes bør sikres en ensartet tilgang til, hvornår et bostøtteforløb bør afsluttes.

SBH og Selveje Danmark skriver i deres høringssvar, at de mener, at der bør være en frist for, hvornår bostøtten efter § 85 a skal være igangsat – de henviser til erfaringerne med de evidensbaserede metoder, hvor bostøtten senest igangsættes ved udflytning fra hjemløseboform til egen bolig.

Ankestyrelsen skriver i deres høringssvar, at de anbefaler, at der bliver taget stilling til, om kommunalbestyrelsen vil kunne fravælge at bruge lovforslagets § 85 a.

Ankestyrelsen har endeligt en bemærkning til afsnit 3.1.1., hvoraf det fremgår: *”Efter servicelovens § 166 kan der klages over afgørelsen om støtten, men ikke over valg af leverandør af støtte efter § 85 i serviceloven, da der ikke er frit valg af leverandør.”* Ankestyrelsen bemærker her, at klageadgang ikke handler om, hvorvidt der kan gives medhold eller ej, men om, hvorvidt der er tale om en afgørelse der kan påklages. Ankestyrelsen foreslår i stedet at nævne principmeddelelse 76-17. Principmeddelelsen fastslår, at hvis en beslutning om, hvem der skal udføre støtten eller hjælpen, er væsentligt indgribende for borgeren, så vil der være tale om en afgørelse, som borgeren vil kunne klage over til Ankestyrelsen.

SBH skriver i deres høringssvar, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvilken kommune der er ansvarlig for bevilling af den foreslåede § 85 a. SBH foreslår i den forbindelse, at borgerens hjemkommune (handle- og betalingskommune) har ansvaret for at bevilge den fornødne bostøtte efter § 85 a., samt at borgeren først har erhvervet ny opholdskommune, når § 85 a bostøtten ophører, senest efter 2 år.

DS bemærker i deres høringssvar, at det bør skrives ind i bemærkningerne til den nye bostøtteparagraf, at borgeren skal have hjælp til at flytte (herunder tilskud til flytning og inventar, så borgeren ikke flytter ind i en tom bolig) og til at administrere en bolig rent økonomisk.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

For så vidt angår bemærkningen i høringssvaret vedrørende, hvilken kommune der er ansvarlig for igangsættelse af en indsats efter den foreslåede § 85 a, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at det er de eksisterende regler om handle- og betalingskommuner som finder anvendelse. Her er det borgerens oprindelige opholdskommune, der er handle- og betalingskommune, når en borger er optaget på en hjemløseboform. Denne kommune skal foretage en individuel konkret vurdering af en borgers støttebehov. Det står angivet i lovforslagets bemærkninger afsnit 3.2.2.3 omhandlende udskrivning. Dertil indsættes der en ny bestemmelse i retssikkerhedslovens § 9 som stk. 15, således at det vil gælde, at Ankestyrelsen, i det tilfælde, at ingen kommuner vil påtage sig handlekommuneansvaret, vil få kompetence til efter henvendelse fra f.eks. borgeren selv at udpege handlekommunen.

For så vidt angår bemærkningerne om, hvorvidt der er en frist for, hvornår bostøtteindsatsen efter § 85 a skal være igangsat, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at organisationernes bemærkning har givet anledning til at ændre i bestemmelsen, så det nu fremgår i den foreslåede § 110, stk. 5, at såfremt borgeren anvises til en bolig, omfattet af lov om almene boliger m.v., har borgeren på udskrivningstidspunktet indgået en lejeaftale og kan flytte ind i boligen og modtage den visiterede sociale støtte, der modsvarer borgerens behov. Derudover følger det af retssikkerhedsloven § 3, at kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken. Ligeledes er hensigten med refusionsordningen at tilskynde kommunerne til at iværksætte indsatsen så tidligt som muligt efter udskrivning fra boformen. De tidsangivelser for refusionen på § 85 a, som står beskrevet i den foreslåede § 176, regnes fra datoen, hvor borgeren udskrives fra hjemløseboformen og ikke

fra det tidspunkt, hvor § 85 a-indsatsen iværksættes. Endeligt bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at den foreslåede ændring, hvor refusionen skal knyttes til bestemmelsen for borgere, der visiteres til bostøtten efter ophold på en boform, foreslås for at øge incitamentet til at levere social støtte efter denne nye bostøttebestemmelse.

For så vidt angår spørgsmålet om valg og fravalg af indsatser efter den foreslåede § 85 a, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde hjælp, omsorg eller støtte til udvikling af færdigheder efter de specialiserede støttemetoder fra Housing First-tilgangen. Kommunalbestyrelsen skal derfor ikke begrunde såfremt andre metoder anvendes end de specialiserede støttemetoder, da den foreslåede bestemmelse er en kan-bestemmelse. Det fremgår af § 1, stk. 3 i serviceloven, at hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at iværksætte en indsats efter den foreslåede § 85 a – og borgeren forud herfor har haft ophold på en hjemløseboform – kan der opnås refusion på bostøtten efter den foreslåede § 176.

For så vidt angår bemærkningerne om, at § 85 a-bestemmelsen bør være en skal-bestemmelse, henviser Social-, Bolig- og Ældreministeriet til, at dette vil indebære merudgifter, og at der ikke er afsat finansiering hertil. Endvidere er det vurderingen, at der fortsat vil være borgere, der ikke har et behov for støtte, der er så omfattende, at de skal visiteres til den nye bostøttebestemmelse.

For så vidt angår høringsparternes ønske om, at borgere i hjemløshed bør få ret til selv at bestemme valg af leverandør af bostøtte, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at en fritvalgsordning vil indebære merudgifter til bl.a. administration, og at der ikke er afsat finansiering hertil. Endvidere bemærkes, at såfremt kommunalbestyrelsen vælger at indgå aftale med eksterne leverandører om bostøtten efter den foreslåede § 85 a, vil der gælde de samme regler som for § 85 herom.

For så vidt angår bemærkningerne fra Blå Kors, DS, Hus Forbi, Selveje Danmark og WeShelter, der ønsker at få tydeliggjort, hvilke krav der stilles til begrundelsen, såfremt borgerens ønske om bostøtteleverandør ikke følges, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at det skal være faglige, saglige begrundelser, der lever op til forvaltningsloven. Ved afgørelse om støtte til en borger skal kommunalbestyrelsen foretage en individuel vurdering af den enkeltes støttebehov og herefter iværksætte relevant og målrettet indsats. Dertil bemærkes, at for forslaget § 85 a gælder kravene i servicelovens § 89 om skriftligt at beskrive omfanget af hjælpen på samme vis som efter servicelovens §§ 83 og 85.

Med hensyn til bemærkningerne om takster for de specialiserede støttemetoder kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at der ikke indføres en gennemsnitstakst for den foreslåede § 85 a. Indsatserne efter den foreslåede bestemmelse varierer i intensitet samt i forhold til, hvilke medarbejdergrupper der indgår, ligesom det er en kommunal opgave at fastsætte omfang og indhold af indsatserne ud fra de rammer, der er beskrevet. Derfor vil man ikke på forhånd kunne fastsættes en enhedsudgift.

Med hensyn til ønske om yderligere præcisering vedrørende de specialiserede bostøttemetoder, henviser ministeriet til lovforslagets afsnit 3.1. samt de specielle bemærkninger. Dertil kan ministeriet henvise til metodemanualerne hos Socialstyrelsen. Kommunerne kan allerede i dag benytte sig af de specialiserede bostøttemetoder, som er evidensbaserede rammemetoder, som hver især består af en række kerneelementer, som skal indgå i implementeringen af metoden. Såfremt kommunerne ønsker at benytte sig af muligheden for at hjemtage refusion på indsatsmetoderne, for de borgere som har haft ophold på en hjemløseboform, skal alle kerneelementerne i metoderne følges, hvilket præciseres i lovforslaget.

For så vidt angår spørgsmål vedrørende, om der fremover kan tilføjes nye metoder til bestemmelserne, kan ministeriet oplyse, at ministeriet løbende har en opgave med at sikre vidensopbygning og indsatsudvikling, eks. i regi af Udviklings- og Investeringsprogrammerne. For nuværende er det de angivne specialiserede bostøttemetoder, som der indgår i den foreslåede § 85 a.

For så vidt angår bemærkningerne om, at private boformer, som ønsker at levere støtte til borgere i egen bolig efter de evidensbaserede støttemetoder, bør være godkendt til de konkrete metoder, bemærker ministeriet, at man med lovforslaget ikke ændrer på kommunens mulighed for at anvende eksterne leverandører, ligesom der ikke ændres på reglerne om, at kommunerne har ansvaret for at sikre, at leverandører kan levere den ønskede ydelse. Det bemærkes, at støtten i eget hjem efter § 85 a, ligesom for den eksisterende § 85, er en ydelse, som er opfattet af det personrettede tilsyn.

Til bemærkninger vedrørende økonomisk støtte til borgeren ved indflytning henviser Social-, Bolig- og Ældreministeriet til, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udsender en ny, forbedret vejledning til kommunerne om de eksisterende regler, således at flere hjemløse vil få hjælp til etableringsudgifter, når de får en bolig.

For så vidt angår Ankestyrelsens bemærkning vedrørende servicelovens § 166 omhandlende klage af afgørelser, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærke, at der foretages en præcisering og henvisning til principafgørelse 76-17 i de generelle bemærkninger.

4.1.3. Præciseringer i § 110 (Målgruppe for og formål med ophold på boformer efter § 110 og udskrivning fra boformer efter § 110)

Blå Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Gadejuristen, Hjem til Alle, Kirkens Korshær, KL, Københavns Kommune, Rådet for Socialt Udsatte, SBH, Selveje Danmark og Stenbroens Jurister skriver i deres høringssvar, at de anser det for formålstjenligt, at formål med ophold og målgruppen præciseres, idet lovforslaget ikke beskriver, hvad der forstås ved "akut". Aktørerne bemærker, at det må afklares, om og i hvilken udstrækning den hidtidige personkreds for § 110 ændres som følge af tilføjelsen "akut". Blå Kors bemærker i den forbindelse, at det er vanskeligt at se, hvordan "akuthed" og "alle andre muligheder udtømt" kan afprøves i praksis.

Blå Kors, Hjem til Alle, Rådet for Socialt Udsatte, SBH, Selveje Danmark, Stenbroens Jurister og WeShelter skriver i deres høringssvar, at de ser det som afgørende for en god overgang til egen bolig, at det enkelte menneske er tryk ved og enig i den plan, der er blevet lagt, herunder om valg af bolig. Der udtrykkes på den baggrund et ønske om, at det fremgår direkte af bestemmelsen, at en underskrevet lejekontrakt til egen bolig er en af forudsætningerne for, at kommunen kan udskrive borgeren til egen bolig.

Gadejuristen skriver i deres høringssvar og i tilknytning til ovenstående tematik om lejekontrakt, at de undrer sig over, hvilke følger den udsatte, hjemløse borgers afvisning af at underskrive en lejekontrakt til en anvist bolig i hjemkommune vil have.

Dansk Socialrådgiverforening, Hus Forbi og Stenbroens Jurister skriver i deres høringssvar, at der behov for at præcisere, hvad der menes med "visitation" til bostøtte eller "visitation" til botilbud efter §§ 107 eller 108, idet netop "visitationen" er en forudsætning for at kommunens udskrivningsret træder i kraft. Der opleves at være ventetider på både botilbud, bolig og bostøtten. Det anbefales derfor, at udskrivningsretten ikke bør træde i kraft, når der er "visiteret", men når bostøtten og boligen eller botilbuddet er tilgængeligt for borgeren.

Blå Kors, Hus Forbi, KL og Rådet for Socialt Udsatte skriver i deres høringssvar, at de ser positivt på, at der oprettes en fast track ordning for

eventuelle klager over støtte for borgere udskrevet fra hjemløseboformer, således at uenigheder mellem kommunen og borgeren kan afgøres hurtigt.

Rådet for Socialt Udsatte og SBH bemærker begge, at en fast track ordning på otte uger kan være for længe, hvis det skal sikres, at forkerte afgørelser ikke får den konsekvens, at mennesker ender på gaden igen. Rådet for Socialt Udsatte anbefaler, at fristen gøres endnu kortere. SBH anbefaler, at klagen får opsættende virkning i forhold til udflytning, mens Ankestyrelsen behandler klagen.

FSD, Hus Forbi, SBH og Stenbroens Jurister efterspørger i deres høringssvar en stillingtagen til uenigheder parterne imellem i forbindelse med kommunernes brug af udskrivningskompetencen, fx hvordan kommunerne håndterer situationer, hvor borgeren klager til Ankestyrelsen over udskrivningen eller omfanget af den bevilgede støtte. Der ønskes en stillingtagen til, hvor borgeren opholder sig i sagsbehandlingsperioden, og hvem der betaler for borgers ophold imens. Der ønskes desuden en stillingtagen til, om borgerens klage i givet fald vil få opsættende virkning i forhold til udflytning, imens Ankestyrelsen behandler klagen.

Housing First Danmark, SBH, Selveje Danmark og WeShelter anfører i deres høringssvar, at omlægningen begrænser kerneopgaven for hjemløseboformerne til at tilbyde ophold til borgere, der har akut behov for botilbud og særlige sociale problemer. Efter WeShelters vurdering vil det være hensigtsmæssigt, at kerneopgaven også omfatter udredning. I tilfælde, hvor borgere opholder sig på hjemløseboformer i over tre måneder, anføres, at det vil være forkert, at borgeren ikke kan modtage den nødvendige kvalificerede socialfaglige indsats på boformen. Det anføres, at hvis kerneopgaven udelukkende er ophold, bør det præciseres, hvad der er omfattet af ophold, i særdeleshed hvilke socialfaglige opgaver der er omfattet, herunder en præcisering af hjælpen til personer med særlige sociale problemer ift. akutte vanskeligheder.

HousingFirstDanmark og Kirkens Korshær skriver i deres høringssvar, at de kan savne, at Socialtilsynets rolle ift. hjemløseboformerne bliver beskrevet i lovforslaget.

Socialtilsyn Midt og Socialtilsyn Nord skriver i den forbindelse i deres høringssvar, at det er uklart, hvorledes Socialtilsynet skal føre tilsyn med den efterforsorg, som tilbuddet leverer. Det er uklart for socialtilsynene, om efterforsorg er underlagt Socialtilsynet, og i bekræftende fald, i hvilken udstrækning. Socialtilsynene ønsker specificeret, hvordan de skal skelne mellem efterforsorg efter § 110 og anden hjælp, f.eks. efter § 85, særligt i det tilfælde, hvor det foregår i egen bolig, men leveres af hjemløseboformen. Der efterspørges en præcisering af, hvordan og i hvilken grad socialtilsynet skal føre tilsyn med efterforsorg, når efterforsorgen finder sted i egen bolig.

Socialtilsyn Nord anfører videre, at der ikke er angivet noget i lovforslaget eller i de almindelige bemærkninger til lovforslaget om, hvordan efterforsorg skal behandles på Tilbudsportalen. Herunder, om der skal angives pladsantal og takst på Tilbudsportalen, samt om der kræves revisorgodkendt tekst, som for de øvrige pladser på hjemløseboformer.

Hus Forbi skriver i deres høringssvar, at de anbefaler, at der fastlægges en rettesnor for udregning af takst på efterforsorg til gavn for både kommuner og forsorgshjem.

DS og Gadejuristen gør i deres høringssvar opmærksom på, at flytte- og etableringsudgifter skal medtænkes i lovforslaget i forbindelse med, at borgere skal flytte i egen bolig efter ophold på en hjemløseboform.

HousingFirstDanmark og Kofoeds Skole efterspørger i deres høringssvar, at der forud for udskrivning fra hjemløseboformerne så vidt muligt er en plan for, hvilket fællesskab borgeren kan fortsætte i, og hvordan kontakten til

fællesskabet bliver etableret ved boformens hjælp eller som en del af bostøtteordningen.

Kofoeds Skole anfører i deres høringssvar, at der vil være et uddannelsesbehov, der knytter sig til de ændringer, der foreslås med lovforslaget. Lovforslaget lægger op til, at opholdet på en hjemløseboform fremover skal være kortere og have akut karakter. Derfor mener Kofoeds Skole, at opholdet fremover skal forberede borgeren på at kunne klare sig i egen bolig – ofte med støtte. Kofoeds Skole mener, at der bør afsættes midler til at gennemføre en række uddannelsesmæssige aktiviteter for medarbejdere i boformerne.

Ældre Sagen skriver i deres høringssvar, at de med hensyn til afgrænsningen af målgruppen i servicelovens § 110 vil påpege, at der også bør være opmærksomhed på, om også svær ensomhed kan udgøre en barriere for at komme i eller fastholde egen bolig.

KL og Københavns Kommune skriver i deres høringssvar, at de ikke umiddelbart mener, at der er hjemmel til, at lederen af hjemløseboformen kan bevillige efterforsorg.

Københavns Kommune og Gadejuristen skriver i deres høringssvar, at de er af den opfattelse, at det i den kommende lovgivning bør fremgå eksplicit, hvis der indføres ydelser i visse af boform-bestemmelserne i servicelovens kapitel 20, som det fx er tilfældet med § 109-bestemmelsen om psykologhjælp. Det anføres, at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis sådanne ændringer alene fremgår i de nyeste forarbejder til ændringslove. Endvidere anføres, at såfremt der indføres sådanne ændringer, bør det fremgå, hvilken form for ydelse der er tale om, og hvordan ydelsen adskiller sig fra servicelovens øvrige ydelser. Der bør endvidere indføres i bestemmelsen, at forstanderen tillægges afgørelseskompetence i forhold til bevilling af ydelse.

SBH, Københavns Kommune og Stenbroens Jurister skriver i deres høringssvar, at der er en bekymring for, hvad den kommunale udskrivningsret kommer til at betyde for borgerens ret til at flytte til en anden kommune.

SBH angiver i deres høringssvar, at når handlekommunen har en egnet lejlighed klar sammen med en handleplan og tilbud om bostøtte, kan kommunen udskrive en hjemløs borger. Dette afleder en bekymring hos SBH for, at kommunernes udskrivningsret kan føre til forskelsbehandling, da de borgere, der ikke ønsker at flytte hjem til den oprindelige opholdskommune, derved mister nogle rettigheder i forhold til at få hjælp. SBH efterspørger en stillingtagen til, hvem der kan og skal afgøre borgerens ønske om udflytning til anden kommune.

Stenbroens Jurister anfører i deres høringssvar, at de oplever, at en række hjemløseboformer i dag opererer med andre begreber end bortvisning og udskrivning. Stenbroens Jurister vil anbefale, at det tydeliggøres, at man alene kan flytte fra en hjemløseboform efter gensidig aftale ved henvisning til faktisk alternativt tilbud (ikke en natcafe) eller ved bortvisning, samt at det tydeliggøres, hvilke krav der er gældende for de mulige grunde til at flytte.

Ankestyrelsen skriver i deres høringssvar vedrørende bemærkningerne til § 1, nr. 5, at en kommunal udskrivning fra en hjemløseboform kun bør ske, når borgeren er indforstået hermed. Ankestyrelsen foreslår, at dette fremgår direkte af bestemmelsen. Alternativt kunne det tilføjes, at borgerens klage over kommunal udskrivning er at betragte som om, at borger ikke er indforstået.

LOCHI skriver i deres høringssvar, at det primære formål med et ophold på en hjemløseboform er en analyse af, hvilken bolig borgeren skal have, og hvilken støtte borgeren skal have i boligen. LOCHI anbefaler derfor, at begrebet "botræning" skrives ud af lovgivning og regelsæt. Det anføres, at botræning ikke er noget, der kan gennemføres inden for refusionsperioden, men er et

forhold, der skal arbejdes med kontinuerligt i egen bolig, hvorfor der skal være anerkendte støttemetoder i brug.

LOCHI angiver videre, at det ift. optag kan overvejes, om en kommune kan gøre indsigelse på optag og evt. få indsigelsen afprøvet i Ankestyrelsen i medfør af, at der kan være uenighed om optagelse, når lederen af boformen fortsat har retten til optag. Det samme kan gøre sig gældende, hvis en borger efter udskrivning iht. handleplaner og på trods af adækvat støttemetode i egen bolig, alligevel forlader boligen og søger ophold på en boform. Det anføres, at her vil det være sagligt at skærpe kommunens indsigelsesret og give mulighed for en prøvning.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

For så vidt angår bemærkningerne fra høringsparterne vedrørende forståelsen af "akut", der tilføjes som en beskrivelse af formålet med hjemløseboformer, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at der foretages en præcisering i de generelle bemærkninger. Herved fremgår det nu, at et akut behov opstår, når andre hjælpemuligheder er udtømte forud for et egentligt ophold på en boform. Der kan f.eks. være tale om en borger, der bor i egen bolig, men som ikke kan opholde sig i den uden den nødvendige hjælp, som kommunen ikke kan træffe øjeblikkelig afgørelse om. Med selvmøderprincippet følger, at forstanderen har kompetencen til at optage en borger på en hjemløseboform og dermed skal afdække, om behovet er akut.

For så vidt angår høringsparternes ønske om, at det bør fremgå direkte af bestemmelsen, at en underskrevet lejekontrakt til egen bolig er en af forudsætningerne for, at kommunen kan udskrive borgeren til egen bolig, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at organisationernes bemærkning har givet anledning til at ændre i bestemmelsen, så det nu indgår som en betingelse for udskrivning, at såfremt borgeren anvises til en bolig, har borgeren på udskrivningstidspunktet indgået en lejeaftale og kan flytte ind i boligen og modtage den visiterede sociale støtte, der modsvarer borgerens behov.

Til bemærkningen om, hvilke følger det vil få for en borger i hjemløshed, at denne afviser at underskrive en lejekontrakt til en anvist bolig, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det på baggrund af høringsvaret er tilføjet i lovforslaget, at såfremt borgeren ikke ønsker at skrive under på den tilbudte lejekontrakt, vil det ikke have konsekvenser for borgerens ophold på boformen. Kommunalbestyrelsen vil først kunne gøre brug af udskrivningskompetencen, når borgeren har underskrevet en lejekontrakt. Dertil gælder, at udskrivningen af borgeren fra en boform først vil kunne træde i kraft, når borgeren har en indflytningsklar bolig og den visiterede sociale støtte kan træde i kraft.

For så vidt angår bemærkningerne fra Dansk Socialrådgiverforening, Hus Forbi og Stenbroens Jurister, der ønsker en præcisering af, hvad der menes med "visitation" til bostøtte eller "visitation" til botilbud efter §§ 107 eller 108, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at organisationernes bemærkning har givet anledning til at ændre i bestemmelsen. Bestemmelsen er ændret til, at der skal være "truffet afgørelse om et botilbud efter §§ 107 eller 108". Dertil er der tilføjet i bestemmelsen, at såfremt borgeren anvises til en bolig, har borgeren på udskrivningstidspunktet indgået en lejeaftale og kan flytte ind i boligen og modtage den visiterede sociale støtte, der modsvarer borgerens behov. Ligeledes fremgår det nu, at såfremt der er truffet afgørelse om et botilbud efter §§ 107 eller 108, vil kommunalbestyrelsen først kunne træffe afgørelse om at udskrive borgeren fra hjemløseboformen, når borgeren kan flytte ind på botilbuddet.

For så vidt angår høringsparternes bemærkninger, der omhandler klager over bostøtten, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at der ikke er fastlagt tidsfrister for klager efter den foreslåede § 85 a, men at Ankestyrelsen med den

nye Fast Track-ordning forpligtes til så vidt muligt at træffe afgørelse i sager om klager over afgørelser om udskrivning af en borger fra en hjemløseboform inden otte uger. Ministeriet er bekendt med, at Ankestyrelsen i en længere årrække har haft for høje sagsbehandlingstider, herunder for kommunale social- og beskæftigelsessager. Ankestyrelsen fik med finansloven for 2019 en merbevilling målrettet en generel nedbringelse af sagsbehandlingstiderne i henhold til konkrete politiske målsætninger, herunder en målsætning om at arbejde mod en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 13 uger på størstedelen af det bevillingsstyrede område, herunder for kommunale social- og beskæftigelsessager. Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker i den forbindelse, at det ikke er muligt at forkorte sagsbehandlingen yderligere end de foreslåede otte uger, eftersom der i klagesagerne efter gældende regler fortsat vil være behov for at oplyse sagen yderligere og høre parterne.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt klager over udflytning bør have opsættende virkning under Ankestyrelsens behandling, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at der ikke er afsat finansiering til krav om opsættende virkning. I stedet indføres en Fast Track-ordning, hvor Ankestyrelsen forpligtes til så vidt muligt at træffe afgørelse i sager om klager over afgørelser om udskrivning af en borger fra en hjemløseboform inden 8 uger.

For så vidt angår bemærkningerne om, at lovforslaget begrænser kerneopgaven for hjemløseboformerne til blot at tilbyde ophold til borgere, der har akut behov for botilbud og særlige sociale problemer, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det i lovforslaget ikke fremgår ændringer af servicelovens § 110, stk. 1. Derved skal boformer efter § 110 fortsat tilbyde "tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp". Social-, Bolig- og Ældreministeriet finder således ikke anledning til at præcisere, hvad der er omfattet af ophold. Der henvises til gældende vejledning samt Socialstyrelsens faglige anbefalinger til boformernes socialfaglige indsats.

For så vidt angår bemærkningerne, hvoraf det ønskes, at Socialtilsynets rolle bliver beskrevet i lovforslaget ift., om de skal føre tilsyn med den efterforsorg, som skal levere, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at lovforslaget ikke ændrer ved Socialtilsynets tilsyn hverken ift. boformer efter § 110 eller ift. den efterfølgende hjælp, som er efterforsorg.

For så vidt angår bemærkningerne om efterforsorg, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at efterforsorg er en del af § 110-ydelsen, jf. § 110, stk. 1. Der skal ikke fastsættes og oplyses særskilt takst for efterforsorg, da der er tale om en ydelse i den pågældende boform og ikke en selvstændig tilbudstype.

Til bemærkninger vedrørende økonomisk støtte til borgeren ved indflytning henviser Social-, Bolig- og Ældreministeriet til, at Styrelsen for Arbejdsmarked og rekruttering udsender en ny, forbedret vejledning om de eksisterende regler, således at flere hjemløse vil få hjælp til etableringsudgifter, når de får en bolig.

For så vidt angår bemærkningerne fra høringsparterne om, at der forud for udskrivning fra en boform så vidt muligt bør være en plan for, hvilket fællesskab borgeren kan fortsætte i, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det fremgår i bemærkningerne til handleplanen, at punkterne "*Uddannelse, beskæftigelse og fritid*" og "*Opbygning af sociale relationer*" indgår på listen over punkter, som handleplanen kan forholde sig til og opstille mål for. Dertil bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at der med Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 er afsat 18,2 mio. kr. til initiativet "Understøttelse af fællesskaber i overgangen til egen bolig". Initiativet skal understøtte, at de almene boligorganisationer kan styrke omfang og kvalitet i deres boligsociale indsats i tråd med Housing First-tilgangen, og at Landsforeningen af Væresteder (LVS) kan skabe netværk omkring de lokale væresteder og derefter udrulle nye fællesskaber rundt om på værestederne. Dertil er der afsat midler til etablering af et nationalt partnerskab mod ensomhed, hvor det vil være muligt at drøfte indsatsen mod ensomhed for udsatte borgere.

For så vidt angår bemærkningerne fra Kofoeds Skole om, at der vil være et uddannelsesbehov, der knytter sig til de ændringer, der foreslås med lovforslaget, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at der med Aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 er afsat 22,9 mio. kr. til initiativet "Investering i civilsamfundets rolle under en styrket implementering af Housing First". For at understøtte civilsamfundets rolle i en omlægning af hjemløshedsområdet blev der afsat midler til en ansøgningspulje til faglig udvikling og opkvalificering. Midlerne skal styrke organisationerne i deres indsatser og rolle ift. hjemløseboformerne og styrke samarbejdet med kommunen om borgerens vej til egen bolig med udgangspunkt i Housing First-tilgangen, fx også som leverandør af specialiseret bostøtte. Der kan også søges om midler til efteruddannelse mv., der kan styrke mulighederne for at tilbyde andre opholdsformer for borgere med komplekse sociale problemer, som fx har brug for et midlertidigt eller længerevarende ophold med mere omfattende støtte. Midlerne udmøntes af Socialstyrelsen og er afsat i 2024.

Til KL og Københavns Kommunes høringssvar om, at der ikke umiddelbart ses hjemmel til, at lederen af hjemløseboformen kan bevillige efterforsorg, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærke, at hjemlen uforandret fremgår af § 110, stk. 1, hvori det fremgår, at skal tilbydes "efterfølgende hjælp". Der henvises i øvrigt til Ankestyrelsens principafgørelse 9-21.

For så vidt angår bemærkningerne fra Københavns Kommune og Gadejuristen om, at det bør fremgå eksplicit i lovforslaget, hvis der indføres ydelser i visse bestemmelser i servicelovens kapitel 20, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at der ikke indføres sådanne ydelser.

For så vidt angår bemærkningen fra SBH, Københavns Kommune og Stenbroens Jurister, der udtrykker en bekymringen for, hvad den kommunale udskrivningsret kommer til at betyde for borgerens ret til at flytte til en anden kommune, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at der med lovforslaget ikke ændres på borgeres ret til at flytte kommune. Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker hertil, at det er muligt for både opholds- og hjemkommune at foretage en boligsocial anvisning. Såfremt borgeren skal udskrives til et tilbud efter serviceloven, er der intet til hinder for, at borgeren visiteres til et tilbud, der ikke er beliggende i den kommune, der træffer afgørelse om tilbuddet og udskrivningen.

For så vidt angår bemærkningerne fra Ankestyrelsen om kommunal udskrivningsret, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det er tilføjet til bestemmelsen, at det er et krav, at borgeren skal have indgået en lejekontakt, hvis borgeren skal i egen bolig.

For så vidt angår LOCHIs ønske om, at "botræning" skrives ud af lovforslaget, idet begrebet ikke er i tråd med Housing First-tilgangen, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at dette ønske efterkommes. Det fremgår således af lovforslagets almindelige bemærkninger, at der i boformens arbejde med borgeren kan indgå social og praktisk støtte inden for alle dimensioner af borgerens liv. Aktiviteter kan anvendes både til at udrede og afprøve borgerens ressourcer og støttebehov og i forbindelse med optræning af færdigheder.

For så vidt angår LOCHI's bemærkninger om, at en kommune skal kunne gøre indsigelse ift., at en borger optages på en hjemløseboform, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at dette ikke kan efterkommes, idet det substantielt vil være i strid med selv møderprincippet, der gælder på området.

4.1.4. Ny handleplansbestemmelse (Krav om udarbejdelse af handleplaner for borgere på boformer efter § 110)

Blå Kors, DS, FSD, Horsens Kommune, HousingFirstDanmark, Hus Forbi, Kirkens Korshær, KL, Københavns Kommune, Landsforeningen Arbejde Adler, WeShelter skriver i deres høringssvar, at det er positivt, at alle med ophold på hjemløseboformer skal have en handleplan.

Blå Kors, Den Sociale Investeringsfond, Hjem til Alle og Rådet for Socialt Udsatte skriver i deres høringssvar, at § 142-handleplaner ideelt set også kan anvendes forebyggende i forhold til borgere i risiko for hjemløshed/tilbagefald til hjemløshed og altså tilbydes flere end blot borgere med aktuelt ophold på en hjemløseboform.

CFSA, Selveje Danmark og WeShelter anfører i deres høringssvar, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger til forslaget om at indføre § 85 a, at det kan indgå i arbejdet med handleplanen, om boformen "på anden vis" kan støtte borgeren i overgangen til egen bolig. Her ønskes, at det gøres klart, hvad "på anden vis" omfatter. CFSA anfører i den forbindelse, at det vil være en fordel for anvendelsen af lovændringen, hvis det fremgår, hvordan frivillige sociale indsatser kan indtænkes i myndighedernes arbejde med handleplaner og helhedsorienterede indsatser.

Blå Kors, Københavns Kommune og Selveje Danmark skriver i deres høringssvar, at det må imødeses, at lovændringen vil medføre en betydelig udvidelse af det kommunale sagsbehandlingsarbejde for at sikre, at alle med ophold på en hjemløseboform får en handleplan, som opfylder de angivne indholds krav. I medfør heraf kan aktørerne være bekymrede for, om handleplanerne vil blive udarbejdet tilstrækkeligt hurtigt og være dækkende for borgernes ofte komplekse behov. Den anførte økonomiske kompensation til kommunerne for løsning af de øgede administrative opgaver ved reformen vurderes at være en undervurdering af opgavernes omfang.

Hjem til Alle, Rådet for Socialt Udsatte, HousingFirstDanmark og KL skriver i deres høringssvar, at de er af den opfattelse, at der er behov for opstilling af nogle faglige kriterier og standarder for kvaliteten i arbejdet med borgerens handleplan. Dette kunne fx ske via et tilsyn.

Hjem til Alle og Rådet for Socialt Udsatte bemærker i forlængelse heraf, at det kommunale tilsyn både bør omfatte kommunalbestyrelsens overholdelse af kravet om udarbejdelse af handleplan samt opfyldelse af krav til indhold i handleplan. Herunder hvorvidt støtten (bostøttemetode og praktisk støtte til overgangen til egen bolig) afspejler og opfylder borgerens behov. Hjem til Alle anfører videre, at såfremt der ikke er opbakning til, at indhold og kvalitet i handleplanerne omfattes af tilsyn, foreslår Hjem til Alle, at der som minimum laves en grundig opfølgende evaluering af implementeringen af omlægning af hjemløseindsatsen.

Hjem til Alle og Rådet for Socialt Udsatte anbefaler, at der udarbejdes retningslinjer for niveauer for økonomisk støtte i overgangen til egen bolig samt tilføjes et obligatorisk punkt i handleplanen vedrørende borgerens økonomiske situation og behov for økonomisk støtte i overgang til eget hjem.

KL og Københavns Kommune skriver i deres høringssvar, at der kan være en diskrepans mellem retssikkerhedslovens §9, stk. 2, samt Ankestyrelsens praksis i forhold til, hvem der er handlekommune for borgere, der har ophold på en hjemløseboform, og det, der lægges op til i lovforslaget – og anfører, at det er borgerens hjemkommune (betalingskommunen), der skal varetage udarbejdelsen af den styrende handleplan.

Dansk Sygepleje Selskab (DASYS), Fagligt selskab for Psykiatriske Sygeplejersker og Selveje Danmark skriver i deres fælles høringssvar, at de undrer sig over den valgte formulering om, at handleplanen "*bør udarbejdes ud fra borgerens forudsætninger*". De mener, at det bør fremgå af lovforslaget, at handleplanen skal udarbejdes ud fra borgerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Ankestyrelsen skriver i deres høringssvar, at der bør være en præcisering i gengivelsen af Ankestyrelsens undersøgelse fra 2017 vedrørende kommunernes brug af handleplaner.

LVS skriver i deres høringssvar, at det er vigtigt, at det i forbindelse med en udskrivning af en borger fra en boform til egen bolig tænkes ind i handleplanen eller i en helhedsorienteret plan, hvordan borgeren inkluderes i fællesskaber og aktiviteter uden for egen bolig. LVS anbefaler derfor, at der også nævnes "aktivitets- og samværstilbud" i lovforslaget § 142 stk. 2, punkt 4.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Med hensyn til bemærkningerne om, at handleplanerne bør tilbydes til flere end blot borgere med aktuelt ophold på en hjemløseboform, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at kommunalbestyrelsen ifølge gældende regler for servicelovens § 141, stk. 2 skal tilbyde at udarbejde en handleplan, når hjælpen efter serviceloven ydes til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller personer med alvorlige sociale problemer, der ikke eller kun med betydelig støtte kan opholde sig i egen bolig, eller som i øvrigt har behov for betydelig støtte for at forbedre de personlige udviklingsmuligheder. Social-, Bolig- og Ældreministeriet kan for så vidt angår bemærkningerne om, at den anførte økonomiske kompensation til kommunerne vurderes at være en undervurdering af opgavernes omfang, henvise til, at den økonomiske kompensation er fastsat på baggrund af en forhandling mellem ministeriet og KL.

For så vidt angår ønsket om en uddybning af, hvordan boformerne "på anden vis" kan støtte borgeren i overgangen til egen bolig, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det tilføjes i lovforslaget, at boformen på anden vis vil kunne støtte borgeren i overgangen til egen bolig, for eksempel ved at levere praktisk støtte til borgeren. Dertil uddybes det, at kommunalbestyrelsen i øvrigt vil kunne vælge at inddrage frivillige, sociale indsatser i forbindelse med udarbejdelsen af handleplanerne. Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker i øvrigt, at det er kommunen, der skal dække borgernes behov, der ligger ud over indholdet af en boform, gennem servicelovens voksenbestemmelser eller eventuelt anden lovgivning.

Med hensyn til ønsket om, at det kommunale tilsyn også bør omfatte krav til indhold i handleplanen, kan ministeriet oplyse, at spørgsmål om kommunalbestyrelsens overholdelse af kravet om at udarbejde en handleplan for borgere i hjemløshed, der har ophold på en boform efter § 110 i serviceloven, vil være omfattet af det kommunale tilsyns kompetence. Tilsynet med kommuner og regioner varetages af Ankestyrelsen med Social-, Bolig- og Ældreministeriet som øverste tilsynsmyndighed. Ankestyrelsen fører efter kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1, tilsyn med, om kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Tilsynet kan ikke tage stilling til, om en kommune har handlet rimeligt eller hensigtsmæssigt eller til kommunens skøn, så længe skønnet udøves inden for lovgivningens rammer. Ankestyrelsen vil som tilsynsmyndighed dermed alene have kompetence til at vurdere, om handleplanen opfylder de retlige krav, der i serviceloven er stillet til handleplanen.

Til ønsket om en opfølgende evaluering af implementeringen af omlægning af hjemløseindsatsen, herunder udarbejdelsen af handleplaner for borgere med ophold på hjemløseboformer, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet henvise til Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed, som er nedsat til at følge udviklingen på hjemløseområdet i perioden 2022-2025. Der er dertil afsat midler til, at partnerskabet i 2023 samt i 2025 kan igangsætte undersøgelser eller analyser, der kan give ny viden om indsatsen mod hjemløshed. Herved vil der være mulighed for, at partnerskabet kan igangsætte en undersøgelse af kvaliteten af handleplanerne.

For så vidt angår høringsparternes ønsker om nye obligatoriske punkter i handleplanen, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at det følger med aftalen, at der stilles krav om udarbejdelse af handleplaner for borgere med ophold på en hjemløseboform, som det kendes fra servicelovens § 141. Det fremgår af aftaleteksten, at borgerens eventuelle ønske om, at hjemløseboformen kan optræde som leverandør på hele eller dele af bostøtten til borgeren, eller at boformen på anden vis kan støtte borgeren i overgangen til egen bolig, kan indgå som led i udarbejdelsen.

For så vidt angår ønsket om, at handleplanen skal udarbejdes ud fra borgerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet henvise til lovforslagets bemærkning til bestemmelsen, hvoraf det fremgår, at *"Hvis borgeren ikke selv vil eller kun vanskeligt kan indgå i en dialog om udarbejdelse af en handleplan, skal tilbuddet fremsættes over for den, der varetager pågældendes interesser, som f.eks. nære pårørende eller en støtte- og kontaktperson, værge, bisidder eller en anden person, der har fuldmagt til at repræsentere borgeren. Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at borgeren bør have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin egen sag."* Social-, Bolig- og Ældreministeriet kan i øvrigt henvise til retssikkerhedsloven § 4, hvoraf det fremgår, at borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed.

Ministeriet skal til KL's bemærkning vedrørende forholdet mellem handle- og betalingskommuner bemærke, at visitations- og betalingsansvaret på det sociale område er samlet hos én kommune – handlekommunen – som derfor også har ansvaret for udarbejdelse af eventuelle handleplaner for borgeren. For borgere med ophold på boformer efter § 110 i serviceloven følger fastlæggelsen af handlekommuneansvaret af § 9, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven). Heraf følger, at handlekommuneansvaret for en borger med ophold på en boform efter § 110 og dermed ansvaret for at udarbejde en handleplan påhviler den kommune, hvor borgeren havde bopæl eller sædvanligt ophold i forud for optagelsen på boformen.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker, at man imødekommer Ankestyrelsens ønske om en præcisering i gengivelsen af Ankestyrelsens undersøgelser fra 2017 vedrørende kommunernes brug af handleplaner.

4.1.5. Ændring i refusionsreglerne (Omlægning af refusionsordningen på hjemløseområdet)

Blå Kors, DS, Hjem til Alle, Hus Forbi, Kirkens Korshær, KL, Københavns Kommune, Selveje Danmark og Stenbroens Jurister skriver i deres høringssvar, at de finder det positivt, at støttemetoder fra Housing First-tilgangen udbredes, og at kommunerne vil få refusion for udgifter til bostøtte efter udskrivning fra en hjemløseboform, da det vil føre til mere hensigtsmæssige incitamenter for kommunerne i indsatsen mod hjemløshed.

Selveje Danmark og KL skriver videre i deres høringssvar, at de finder det positivt, at en kommune kan opnå 50 procent i statsrefusion for udgifter til en borgers ophold på et botilbud efter § 107 i en periode på op til seks måneder, hvis kommunalbestyrelsen anviser en borger til ophold på den nævnte type botilbud efter ophold på en hjemløseboform.

BL, DSI, FSD, Hjem til Alle, Kirkens Korshær, KL, Københavns Kommune, Rådet for Socialt Udsatte og Stenbroens Jurister skriver i deres høringssvar, at den foreslåede refusionsordning for § 85 a bør omfatte alle borgere i hjemløshed og dermed også borgere, der ikke opholder sig på en hjemløseboform. Aktørerne har således et ønske om, at der også ydes refusion for udgifter til bostøtte til mennesker, der er i risiko for at ende i hjemløshed,

eller borgere, der er hjemløse, men som ikke opholder sig i midlertidige boformer efter serviceloven – fx gadesovere eller sofasurfere.

BL og DSI skriver videre i deres høringssvar, at de ser et muligt incitamentsproblem i at forebygge egentlig hjemløshed hos gruppen af unge i risiko for hjemløshed, hvis kommunerne kun kan få refusion på bostøtte efter § 85 a, såfremt borgeren i hjemløshed har været på en hjemløseboform.

KL og FSD skriver videre i deres høringssvar, at de er af den opfattelse, at det for gruppen af borgere, der har opholdt sig på en hjemløseboform, og som efterfølgende har haft behov for yderligere udredning på et botilbud efter § 107, bør gælde, at der kan ydes refusion for hjælpen i eget hjem efter udflyning fra et botilbud efter § 107.

DSI, Hjem til Alle, Kirkens Korshær, Københavns Kommune og Rådet for Socialt Udsatte er bekymrede for, at lovforslaget kan medføre et incitament for kommunerne til at give mennesker i hjemløshed mindre intensiv og længerevarende støtte, end hvad behovet er. Bekymringen tager udgangspunkt i, at refusionen er den samme uanset om CTI, ICM eller ACT-metoden tildeles som støtte.

Hjem til Alle foreslår i forlængelse heraf en progressiv refusion på bostøttemetoderne i § 85 a, hvor kommunen får en gradvis højere refusion, alt efter om borgeren modtager CTI, ICM eller ACT-støtte. Hjem til Alle anbefaler, at refusionsordningen for § 85 a omlægges, så den giver kommunerne incitament til at vælge den bostøtte, borgeren har behov for, samt at der ikke er tidsbegrænsning på refusionen.

Københavns Kommune bemærker desuden, at der i forslaget kun ydes refusion på Housing First bostøtte i op til to år, men at eksempelvis ACT-støtte er tidsbegrænset. Københavns Kommune mener derfor, at der bør være mulighed for en forlængelse af refusionen for de borgere, hvor det vurderes, at der fortsat er behov for Housing First-støtten ud over de to år.

DSI anfører også, at det potentielt kan blive problematisk, at varigheden af bostøtten er fastlagt til maksimalt to år, og det anføres, at kommunen herefter først igen kan få refusion til bostøtte til den enkelte borger, hvis denne indskrives på en hjemløseboform.

Selveje Danmark og WeShelter skriver i deres høringssvar, at 90 dages ophold er for kort tid for hjemløseboformerne ift. at få borgerne godt videre.

Selveje Danmark skriver videre, at det er deres medlemmers erfaringer, at det typisk tager ca. seks måneder at få udredt årsagerne til hjemløshed, borgerens støttebehov, hvilken kommune der er handlekommune mv.

WeShelter bemærker desuden, at en bekymring af mere general karakter er, at "fortællingen om herberget" kan blive, at et menneske i hjemløshed ikke må opholde sig der mere end 90 dage grundet længden af refusionsperioden. Det skal således sikres, at det altid er klart for den enkelte borger, at vedkommende ikke automatisk bliver udskrevet efter 90 dage.

Hus Forbi og DS angiver i deres høringssvar, at de er opmærksomme på, at hensigten med lovforslaget ikke er, at borgeren kun må opholde sig på boformen i 90 dage, men at de kan være bekymret for, at tilskyndelsen for kommunerne vil påvirke den fleksibilitet og opholdslængde, som borgeren har brug for, særligt ift. de mest udsatte borgere.

Hus Forbi gør dertil opmærksom på, at de såkaldte kroniske og episodiske hjemløse, som er kendetegnet ved at have omfattende og kaotiske problematikker og yderligere har korte ophold på hjemløseboformer, vil udfordre ambitionen om at blive udredt inden for tre måneder.

Blå Kors, FSD og SL skriver i deres hørings svar, at de mener, at refusionsperioden på seks måneder for borgeres ophold på botilbud efter § 107 er for kort tid henset til den belastningsgrad, der typisk vil være for borgere, som bevilges et sådant ophold.

SL skriver videre i deres hørings svar, at der ved refusionsordningen er et stærkere incitament til at få borgeren i egen bolig frem for at vælge den boligform, der bedst dækker borgernes behov. SL kan på den baggrund være bekymrede for, om mennesker med behov for et §§ 107 eller 108-ophold først vil blive forsøgt placeret i egen bolig og med stor risiko for, at det ikke lykkedes, og borgerne dermed kommer tilbage i hjemløshed og/eller får en forværring af tilstanden.

KL skriver i deres hørings svar, at de er bekymret for, at udskrivningsretten i et betydeligt omfang reelt ikke kan anvendes, selvom kriterierne er opfyldt. Dette gælder i de tilfælde, hvor borgeren måske ikke ønsker at flytte tilbage til sin hjemkommune eller ikke ønsker den anviste lejlighed. Det anføres, at dét, at borgeren til enhver tid kan optages på en hjemløseboform, sætter udskrivningsretten ud af kraft og vil kunne få betydelige økonomiske konsekvenser for kommunerne. KL ønsker derfor en præcisering af, om der i tilfælde af, at borgeren ikke ønsker at benytte det tilbud, kommunen har bevilliget, selvom Ankestyrelsen har afgjort, at tilbuddet er adækvat, fortsat vil være 50% refusion under hele opholdet.

KL skriver endeligt, at de er tilfredse med, at der oprettes et Fast Track i Ankestyrelsen, hvor uenigheder mellem kommunen og borgeren kan afgøres hurtigt. KL savner dog en præcisering i forhold til, om sagsbehandlingstiden indgår i de 120/90 dage, hvor der er 50% refusion.

Ankestyrelsen skriver i deres hørings svar, at der bør være en præcisering i gengivelsen af Ankestyrelsens undersøgelser fra 2021 vedrørende kommunernes brug af handleplaner.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

For så vidt angår bemærkningerne om, at refusionsordningen bør udvides til andre borgere end de, som har ophold på hjemløseboformer, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at lovforslaget omfatter en omlægning af den nuværende refusionsordning. Eftersom refusionsomlægningen omhandler de midler, som allerede i dag anvendes på § 110-området, tilføres der ikke midler til nye opgaver. Refusionsordningen vil have karakter af likviditetsrefusion. Med refusionsomlægningen følger refusionen så at sige borgeren og skal give kommunen økonomisk incitament til at hjælpe borgere videre fra hjemløseboformen til egen bolig eller botilbud. Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker i øvrigt, at lovforslaget ikke vil ændre på, at kommunerne fortsat har ansvar for at træffe afgørelser om hjælp og støtte efter serviceloven. Dette gælder også på områder, hvor der ikke er refusion. Kommunernes forpligtelse vil dermed fortsat gælde, selvom der gives refusion på tilbud efter § 107.

For så vidt angår bemærkningerne, hvormed høringsparterne udtrykker et ønske om at udvide refusionsperioden på boformsopholdet, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet oplyse, at lovforslaget omfatter en omlægning af den nuværende refusion. Eftersom refusionsomlægningen, som nævnt ovenfor omhandler de midler, som allerede i dag anvendes på § 110-området, tilføres der ikke midler til nye opgaver. Endvidere henvises til, at omlægningen med lovforslaget indføres, således at der i 2023, 2024 og 2025 gives refusion i 120 dage pr. løbende år, mens det fra 2026 og derefter gives i 90 dage pr. løbende år.

På baggrund af høringsvarende har Social-, Bolig- og Ældreministeriet været i dialog med KL og set på muligheden for, at der også kan hjemtages refusion i det tilfælde, at en borger først udskrives fra en hjemløseboform til et § 107-

bottilbud, hvorefter kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at borgeren skal have bostøtte i egen bolig. Det vurderes muligt inden for den økonomiske ramme, hvorfor det imødekommes, at der kan hjemtages refusion på op til to år efter udskrivning fra hjemløseboformen på den efterfølgende foreslåede bostøtte efter de specialiserede bostøttemetoder – også i de tilfælde, hvor borgeren forinden at komme i egen bolig har haft et ophold på et § 107-bottilbud. Lovforslaget tilpasses herefter.

Til spørgsmål vedrørende refusionsperiode og Fast Track klageadgang i Ankestyrelsen kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærke, at der ikke er afsat finansiering til, at der skal indføres opsættende virkning på klager over tildeling af støtte. Det er i dag muligt at klage til Ankestyrelsen over indholdet i den tildelte bostøtte. Med aftale om omlægning af hjemløseindsatsen indføres et Fast Track på denne klageadgang. Det betyder, at borgeren også fremover vil kunne klage over omfanget eller indholdet i den tildelte støtte, og at denne klage behandles i Fast Track klageadgangen. Dertil vil borgeren kunne klage, hvis dette ikke er beskrevet i afgørelsen om bostøtte. Ankestyrelsen vil således kunne hjemvise sagen til kommunen til yderligere oplysning, men ikke ændre valget af bostøtteleverandøren.

For så vidt angår bemærkningerne, hvori der udtrykkes et ønske om en trinvis refusionsmodel for de specialiserede støttemetoder, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at de forskellige bostøttemetoder er henvendt til forskellige delmålgrupper af borgere i hjemløshed. Tilsammen giver metoderne mulighed for at imødekomme de varierende støttebehov, som gør sig gældende for målgruppen af borgere, der i eller er i risiko for hjemløshed. Det er fortsat kommunalbestyrelsens opgave at tildele den støtte, der matcher borgernes behov, samt at bevillige støtte i den periode, som borgeren har brug for. Ligesom de skal i dag. Ved at knytte refusion til bestemmelsen understøttes kommunernes incitament til at investere i de indsatser, vi ved, virker, og som giver borgerne den rette hjælp. Dertil kan nævnes, at de beregninger, der findes på området, viser, at Housing First betaler sig – også uden refusion. Det vurderes u hensigtsmæssigt, hvis den kommunale egenbetaling for de forskellige bostøttemetoder bliver tilnærmelsesvis den samme. Dette skyldes, at prisforskellen er udtryk for stor forskel på tværs af metoderne i forhold til indhold, længde af forløb og intensitet. De tre bostøttemetoder kan ikke træde i stedet for hinanden, men supplerer hinanden, da de er henvendt til forskellige delmålgrupper.

Derudover kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærke, at grænsen på de to års refusion på bostøtten er fastlagt ud fra en faglig vurdering af, hvor langt et forløb med den mest intensive af de evidensbaserede bostøttemetoder typisk strækker sig over. Dertil bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at bostøtteindsatserne ICM-metoden eller ACT-metoden ikke pr. automatik skal stoppe, fordi refusionsperioden for indsatsen ophører. Med refusionsomlægningen ændres ikke på kommunens forpligtigelse til at yde den rette støtte til borgeren.

For så vidt angår Ankestyrelsens ønske om en præcisering i gengivelsen af Ankestyrelsens undersøgelser fra 2021, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at lovforslaget tilpasses Ankestyrelsens præcisering.

4.1.6. Øvrige bemærkninger til lovforslaget

Hjem til Alle, Hus Forbi, Kirkens Korshær og Stenbroens Jurister skriver i deres høringssvar, at de anbefaler, at der udvikles en model, der i tråd med Housing First giver den enkelte større selvbestemmelse ift., hvor vedkommende ønsker at bo og modtage støtte – også på tværs af kommunegrænser. Fx en model for mellemkommunal refusion eller udligning af udgifter. Hus Forbi anbefaler, at der oprettes en slags "social udvekslingsordning" af borgere, som ønsker at komme i betragtning til den boligsociale akutliste i en ny kommune.

Kirkens Korshær og SBH skriver i deres høringssvar, at de ser et behov for, at der kommer et større fokus på at sikre gældsrådgivning for borgere, der er kommet i egen bolig og tidligere var i hjemløshed.

BL og SL skriver, at den helt afgørende betingelse for, at hjemløseaftalen kan blive en succes, er, at der sker en professionel og grundig social opfølgning i forhold til de hjemløse og udsatte grupper, der anvises en bolig. SL anfører videre, at de ønsker en opfølgende analyse af, hvilken betydning refusionsreglerne har for valg af tilbud til borgerne.

DS angiver i deres høringssvar, at de går ud fra, at servicelovens §142, stk. 5, bliver konsekvensrettet, når "Aftale om rammerne for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer" bliver omsat til lov, således at det bliver muligt at tilbyde borgere i hjemløshed en indsats efter HOI-loven.

KL skriver i deres høringssvar, at de er af den opfattelse, at lovforslaget ikke tager højde for de øgede omkostninger til administration, som lovforslaget lægger op til, og at der derfor er behov for, at der sker en tilførsel af yderligere midler.

Københavns Kommune opfordrer i deres høringssvar til, at muligheden for at afholde nødvendige udgifter til indretning udvides til at gælde alle boliger, som kommunen anviser til, herunder også udslningsboliger, og ikke kun deleboliger. Københavns Kommune ser i den forbindelse frem til at modtage den varslede kommende vejledning om brug af enkelttydelser ifm. etablering af eget hjem til borgere ramt af hjemløshed.

Selveje Danmark anfører i deres høringssvar, at hjemløseboformerne bør blive tildelt ekstra midler i de tilfælde, at en borger i målgruppen for et botilbud efter §§ 107 eller § 108 har ophold på en hjemløseboform. Det anføres, at der er borgere, der er særligt ressourcekrævende, og som på grund af lange ventetider til §§ 107- og 108 ofte er placeret på boformen i lange perioder, og at der derfor bør tilfalde boformen ekstra midler, svarende til ressourcetrækket under borgerens ophold. Selveje Danmark foreslår, at der indføres en tillægstakst for borgere i denne målgruppe.

Stenbroens Jurister skriver i deres høringssvar, at de ofte oplever, at det kan være overvældende for tidligere hjemløse at få en bolig, og at hjemløse får det psykisk svært, når de kommer indenfor. Stenbroens Jurister opfordrer til, at der i perioden, hvor tidligere hjemløse modtager bostøtte efter servicelovens § 85 a, ikke sanktioneres i offentlige ydelser efter aktivloven, såfremt bostøtten har et sådant omfang, at det kan være svært for den tidligere hjemløse også at deltage i beskæftigelsesfremmende aktiviteter, eller at bostøtte efter § 85 a accepteres som den beskæftigelsesfremmende aktivitet, således at den tidligere hjemløse kun skal forholde sig til bostøtten.

Ældre Sagen skriver i deres høringssvar, at det er helt afgørende for at sikre en helhedstilgang til udsatte ældre, at hjemmeplejen inddrages i tværgående teams, så det sikres, at udsatte ældre modtager den rette hjælp, støtte og pleje. Udsatte ældre med behov for hjemmehjælp har ofte mere specialiserede behov. Ældre Sagen mener, at det er helt afgørende for, at udsatte kan komme ud af hjemløshed, at der foretages en konkret og individuel vurdering af den enkeltes behov. Det bør således undgås, påpeger Ældre Sagen, at kommunerne anvender ensartede løsninger, som alle udsatte skal passe ind i.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets bemærkninger

Social-, Bolig- og Ældreministeriet noterer sig ønsket om en model, der giver den enkelte større selvbestemmelse ift. handle-/betalingskommuneregler. Det bemærkes hertil, at Det Nationale Partnerskab skal drøfte spørgsmål vedrørende afklaring af handle-/betalingskommuner samt følge op på, hvordan omlægningen påvirker samarbejdet mellem kommuner og organisationer om den enkeltes vej ud i egen bolig.

For så vidt angår bemærkningerne om, at der ses et behov for et større fokus på at sikre gældsrådgivning for borgere, der er kommet i egen bolig og tidligere var i hjemløshed, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet henvise til, at der nu er enighed om en model for udmøntning af varige midler til gældsrådgivning, der skal sikre socialt udsatte bedre hjælp til gældsafvikling i forlængelse af aftalen om Nedbringelse af danskernes gæld til det offentlige af d. 20. juni 2022 indgået mellem regeringen samt Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet kan til bemærkningen om, at der bør være en professionel og grundig social opfølgning i forhold til de hjemløse og udsatte grupper, der anvises en bolig, henvise til Det Nationale Partnerskab mod Hjemløshed, som er nedsat til at følge udviklingen på hjemløseområdet i perioden 2022-2025. Der er dertil afsat midler til, at partnerskabet i 2023 samt i 2025 kan igangsætte undersøgelser eller analyser, der kan give ny viden om indsatsen mod hjemløshed.

I henhold til bemærkningen om, at det bør blive muligt at tilbyde borgere i hjemløshed en indsats efter en ny hovedlov om helhedsorienteret indsats i forlængelse af den politiske aftale af 7. juni 2022 om udmøntning af Aftale om rammerne for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærke, at regeringen ikke har taget stilling til det videre arbejde med helhedsorienteret indsats.

For så vidt angår bemærkningerne fra KL om, at der er behov for, at der sker en tilførsel af yderligere midler, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at den økonomiske kompensation er fastsat på baggrund af en forhandling mellem ministeriet og KL.

For så vidt angår bemærkningen fra Københavns Kommune vedrørende afholdelse af nødvendige udgifter til indretning, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet henvise til, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udsender en ny, forbedret vejledning om de eksisterende regler, således at flere hjemløse vil få hjælp til etableringsudgifter, når de får en bolig.

Til spørgsmålet om, hvorvidt hjemløseboformerne bør blive tildelt ekstra midler i de tilfælde, at en borger i målgruppen for et botilbud efter §§ 107 eller § 108 har ophold på en boform, kan Social-, Bolig- og Ældreministeriet henvise til, at der er afsat midler til en Analyse af kapacitet på herbergsområdet. Herved undersøges udviklingen i opholdstid, antallet af pladser og tilbudstyper på herbergområdet samt dækning af behov blandt forskellige målgrupper i hjemløshed. Analysen skal endvidere komme med anbefalinger til den fremtidige tilrettelæggelse af herbergsområdet, så antallet af pladser på landsplan løbende svarer til behovet.

For så vidt angår bemærkningen om, at det ønskes, at borgere ikke sanktioneres i offentlige ydelser efter aktivloven i perioden, hvor de modtager bostøtte efter servicelovens § 85 a, oplyser Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at dette ikke imødekommes med lovforslaget, men at det fremgår af regeringsgrundlaget, at *"de mest udsatte fremover skal helt ud af beskæftigelsessystemet. I stedet skal de have en bredt funderet indsats med afsæt i det enkelte menneskes konkrete udfordringer. Målet skal være at styrke deres muligheder for et bedre og mere værdigt liv og skabe en vej ind i fællesskabet."*

I henhold til bemærkningen om, at det er afgørende for, at udsatte kan komme ud af hjemløshed, at der foretages en konkret og individuel vurdering af den enkeltes behov, bemærker Social-, Bolig- og Ældreministeriet, at kommunen i tillæg til at visitere borgeren til den rette bostøtte også skal forholde sig til borgerens øvrige behov som fx praktisk hjælp. Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker dertil, at det fremgår af servicelovens § 1, stk. 3, at *"Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af*

den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.”

Høringsnotat til udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.

Høringsnotat til lovforslag om udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.

Baggrund

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har i perioden 13. juni 2022 til 11. august 2022 hørt en række myndigheder og organisationer om udkast til forslag om udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v., som medfører ændring af almenboligloven, almenlejeloven og lov om sociale service, jf. i bilag 1 vedlagte høringsliste.

Lovforslaget indebærer en udvidelse af målgruppen for udslusningsboliger, så kommunerne f.eks. også kan anvise kvinder på krisecentre og gadesovere til udslusningsboliger. Derudover får kommunerne mulighed for at anvende almene ungdomsboliger og almene ældreboliger som udslusningsboliger, og at forlænge udslusningsperioden fra 2 år op til 5 år. Forslaget giver desuden kommunerne mulighed for at afholde udgifter til indretning af kollektive bofællesskaber (deleboliger).

Forslaget permanentgør dele af frikommuneforsøg vedr. både udslusningsboliger og deleboliger.

Alle hørings svar offentliggøres på høringsportalen.

I notatet er medtaget de væsentligste punkter fra hørings svarene.

Modtagne hørings svar

Der er indkommet hørings svar inden for fristen fra følgende hørings parter:

BL, Danner, Dansk Sygepleje Selskab, Esbjerg Kommune, Faglige seniorer, Helsingør Kommune, Hjem til Alle, Holstebro Kommune, Kirkens Korshær, KL, Københavns Kommune, LOCHI, Mariagerfjord Kommune, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Aalborg Kommune.

Følgende hørings parter er fremkommet med hørings svar, men havde ingen kommentarer:

Ankestyrelsen, DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK), Erhvervsstyrelsen, Familieretshuset, Finanstilsynet, Glostrup Kommune, Kommunernes Lønningsnævn, Landsforeningen for ansatte i Sundhedsfremmende Forebyggende hjemmebesøg (SUFO), Landsforeningen af Væresteder, Nationalt Videnscenter for Demens, Odense Kommune, Politiforbundet, Rigspolitiet, Selveje Danmark, Socialtilsyn Nord.

Bemærkninger der har medført ændringer i udkast til lovforslag

Der foretages tre væsentlige ændringer af lovforslaget på baggrund af hørings svarene.

1. Lovforslaget § 1, nr. 4 slettes.

I høringsversionen af udkast til lovforslagets § 1, nr. 4 foreslås, at der i almenboliglovens § 63, stk. 1 indsættes et nyt 2. pkt.: ”Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at ungdoms- og ældreboliger, som har været udlejet som udslusningsboliger, ved ledighed på ny skal udlejes som almene ungdoms- eller ældreboliger.”

Bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 4:

BL bemærker, at udslusningsboliger udpeges blandt de boliger, som er til rådighed for kommunen via aftaler om kommunal anvisning. En udslusningsbolig er ikke varigt udpeget som udslusningsbolig. Det er i tråd med de almindelige principper for kommunal anvisning, at en bolig efter en anvisning indgår i den almindelige fordeling af boliger mellem henholdsvis venteliste og kommunal anvisning.

Mariagerfjord Kommune bemærker, at der opstår en inkonsistens mellem lovforslaget og lovforslagets bemærkninger, om hvorvidt kommunalbestyrelsen kan eller skal tage stilling til boligens mærkning, når den ikke længere er udslusningsbolig.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet medgiver, at efter gældende regler vil en udslusningsbolig ved fraflytning gå tilbage til at blive udlejet som den boligtype, den havde før, den blev en udslusningsbolig. Der er derfor ikke behov for at præcisere dette i lovteksten – og § 1, nr. 4 i lovforslaget kan slettes. I lyset heraf er der til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 3, nr. 3 (§ 1, nr. 3 i høringsversionen af udkast til lovforslag om udvidelse af ordning om udslusningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.) blevet tilføjet: ”Det følger af den foreslåede ændring af almenboliglovens § 63, stk. 1, at uanset om en udslusningsbolig er indrettet i en familie-, ungdoms- eller ældrebolig, ophører boligens status som udslusningsbolig ved lejerens fraflytning, medmindre den almene boligorganisation har indgået aftale med kommunalbestyrelsen om igen at stille boligen til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsbolig.”

2. Lovforslagets bemærkningerne om lejekontrakter for udslusningsboliger præciseres

Bemærkninger til lovforslagets bemærkninger om lejekontrakter

Københavns Kommune og BL bemærker, at det bør klargøres, om der er tale om midlertidige eller permanente lejekontrakter for boligsøgende, der anvises til en udslusningsbolig.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har i lyset heraf præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at der er tale om en lejekontrakt på almindelige vilkår, dog med en tidsbegrænset udslusningsperiode. Dette følger af gældende ret.

3. Lovforslagets bemærkninger om forlængelse af udslusningsperioden præciseres

BL anbefaler, at udslusningsperioden forlænges med minimum et år ad gangen for at undgå unødvendig administration. Dette understøtter tillige et hensyn til, at borgeren har sikkerhed for sin boligsituation, for at kunne komme på fode.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har i lyset heraf præciseret lovforslagets bemærkninger, hvorefter udslusningsperioden kan forlænges med minimum et år ad gangen.

Øvrige bemærkninger til udkast til lovforslag

Høringen har afstedkommet følgende væsentlige bemærkninger til udkast til lovforslag, som *ikke* har ført til ændringer.

1. Bemærkninger vedrørende kollektive bofællesskaber (deleboliger)

Københavns Kommune bemærker, at det fremstår som om, at målgruppen for deleboliger udelukkende er hjemløsemålgruppen.

Københavns Kommune foreslår, at de nødvendige udgifter til indretning af bofællesskaber/deleboliger, herunder til brandsikring og certificeret brandrådgivning, konteres på ”Overførsler m.v.". Udgifter vedr. ældreboliger

(herunder bl.a. brandsikring) konteres, jf. Indenrigsministeriets autoriserede kontoplan, på funktion 0.25.19 "Ældreboliger".

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker, at det fremgår af afsnit 3.2.2., som Københavns Kommune henviser til, at den politiske motivation for forslaget er, at deleboliger kan anvendes til en delgruppe af borgere i hjemløshed. Som Københavns Kommune selv pointerer, fremgår det dog mange andre steder, at deleboliger også kan anvendes af en bredere målgruppe.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker dertil, at oplysninger om kontering af udgifter ikke bestemmes i lovforslag.

2. Bemærkninger til målgruppen for udslusningsboliger

LOCHI bemærker, at der ikke er en præcis definition af "borgere i risiko for at blive hjemløse", og at der bør opstilles indikatorer herfor.

Danner bemærker, at målgruppen for udslusningsboliger bør udvides til voldsudsatte, der modtager ambulante rådgivning.

SAND bemærker, at det er et problem, at udslusningsboliger er tiltænkt personer, der kan opnå en vis betalingsevne, og *ikke* personer med permanente psykiske og fysiske problemer. Københavns Kommune bemærker desuden, at personer med nedsat funktionsevne og lignende ikke bør udelukkes fra at kunne tilbydes udslusningsbolig, hvis der er udsigt til en forbedret betalingsevne.

KL og Københavns Kommune ønsker en afklaring af om, hvis der er sammenfald mellem målgruppe for ældrebolig og udslusningsbolig – og generel efterspørgsel efter ældreboliger – kan den udsatte person så tilbydes en ældrebolig på udslusningsboligens vilkår?

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra LOCHI, at med lovforslaget udvides målgruppen for udslusningsboliger fra den faste definition af borgere med ophold på specifikke boformer (botilbud efter servicelovens § 107 og boformer efter servicelovens § 110) til også at omfatte "borgere i hjemløshed eller, som er i risiko for at ende i hjemløshed" med henblik på at hjælpe flere personer ud af hjemløshed. Det beror på en konkret vurdering fra den enkelte kommune, hvem der har behov for at komme i betragtning til en udslusningsbolig.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet vurderer i forhold til høringssvaret fra Danner, at voldsudsatte personer vil være en del af den udvidede målgruppe for udslusningsboliger, da den nye målgruppe omfatter: "personer der opholder sig i midlertidige botilbud eller boformer efter §§ 107, 109 eller 110 i lov om social service, personer i hjemløshed eller personer, som kommunen vurderer, er i risiko for at ende i hjemløshed". Personer i hjemløshed kan f.eks. være en person med ophold på et krisecenter, en sofasurfer eller en gadesover. Den foreslåede ændring vil indebære, at kvinder på krisecenter, jf. servicelovens § 109, også bliver målgruppe for udslusningsboliger. Voldsramte kvinder der modtager ambulante behandling vil ligeledes kunne vurderes at falde inden for målgruppen, da de også vil kunne være i risiko for at ende i hjemløshed.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra SAND, at der er forskel på målgruppen for udslusningsboliger og f.eks. skæve boliger og diverse servicelovstilbud. Målgruppen for udslusningsboliger er personer, der efter en periode kan opnå et selvstændigt liv i egen bolig. Her vil ofte være tale om en målgruppe, som er mindre udsatte end den gruppe af borgere, som SAND henviser til. Det fremgår således af lovforslaget, at "boligtypen ikke er tiltænkt boligsøgende med en varigt nedsat funktionsevne med behov for vedvarende støtte og *uden udsigt til den nødvendige indtægtsforbedring*".

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra KL og Københavns Kommune, at hvis en borger falder inden for den berettigede personkreds for anvisning til en ældrebolig, bør borgeren anvises denne på normale vilkår.

Det bemærkes i øvrigt, at ibrugtagelse som udslusningsbolig sker efter aftale mellem kommunen og boligorganisationen. Det foreslås, at det er en betingelse for at omdanne en ældrebolig til en udslusningsbolig, at der generelt ikke er efterspørgsel efter almene ældreboliger i kommunen.

3. Bemærkninger om klageret og høring

SAND bemærker, at der mangler klageadgang, så det sikres, at kommunen anviser de rette borgere til udslusningsboligerne.

LOCHI bemærker, at borgeren bør blive hørt i forbindelse med opsigelse af udslusningsboligen i almene og private boliger.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra SAND, at efter de almindelige regler om kommunal anvisning kan kommunens afgørelse ikke påklages af borgeren. Social- og Boligstyrelsen fører som en del af ressortansvaret tilsyn med kommunernes brug af anvisningsreglerne, ligesom det kan være et tema mellem boligorganisationer og kommuner i styringsdialogen.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra LOCHI, at udslusningsboliger kun kan etableres i almene boliger. En eventuel opsigelse af lejerens i en udslusningsbolig, kan ud over opsigelsesgrundene i lejeloven, kun ske efter anmodning fra kommunen fra det tidspunkt, hvor lejerens får stillet en bolig til rådighed i en boform omfattet af serviceloven, jf. almenlejelovens § 4, stk. 3, 2. pkt. Dette har til hensigt at sikre, at borgeren kan anvises til et passende botilbud, såfremt det viser sig, at udslusningsboligen ikke var en passende løsning på borgerens behov. Det forventes, at borgeren inddrages i passende omfang af de sociale myndigheder i forbindelse med opsigelse af udslusningsboligen.

4. Bemærkninger vedrørende boligudbuddet

KL, Københavns Kommune, Rådet for Socialt Udsatte og Hjem til Alle bemærker, at det bør være mulighed for at oprette udslusningsboliger i privat regi på samme vilkår, som det fremgik af frikommuneforsøgene.

Københavns Kommune, Rådet for Socialt Udsatte og Hjem til Alle efterspørger muligheden for at etablere kollektive ungdomsboligfællesskaber.

Kirkens Korshær bemærker, at der mangler fokus på egnede boliger/tilbud til de allermest udsatte, som har svært ved at finde sig til rette på herberger, herunder LGBTQ+-personer.

Kirkens Korshær bemærker, at der mangler boliger egnet til hjemløse med kæledyr, da det kan være en stor barriere for at hjemløse kommer i bolig.

DASYS og Københavns Kommune efterspørger konkrete kriterier til brug for kommunens vurdering af beboersammensætningen ved etablering af udslusningsboliger i en almen boligafdeling.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvarene fra KL, Københavns Kommune, Rådet for Socialt Udsatte og Hjem til Alle alliancen for så vidt angår muligheden for at oprette udslusningsboliger i privat regi, at der i forbindelse med frikommuneforsøgene er blevet forsøgt åbnet for at etablere udslusningsboliger i private udlejningsboliger. Hjemlen er i midlertidig ikke

blevet anvendt, og der vurderes på den baggrund ikke at være grundlag for at permanentgøre forsøget.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvarene fra Københavns Kommune, Rådet for Socialt Udsatte og Hjem til Alle alliancen for så vidt angår muligheden for at etablere kollektive ungdomsboliger, at der er flere udfordringer ved etableringen af ungdomsboligofællesskaber, da beboernes indflydelse på, hvem der flytter ind bl.a. bryder med princippet om lige adgang til ungdomsboliger gennem fællesanvisning. Der pågår et forsøg med kollektive ungdomsboligofællesskaber i Københavns Kommune. Stillingtagen til en evt. permanentgørelse af forsøget afventer erfaringerne herfra.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra Kirkens Korshær for så vidt angår egnede boliger til de allermost udsatte, herunder LGBTQ+-personer, at der gennem kommunal anvisning til den almene sektor, diverse botilbud efter serviceloven, samt særlige initiativer så som skæve boliger, særligt billige boliger og inklusionsboliger er en stor palette af muligheder for at finde et passende boligtilbud til alle borgere i Danmark.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra Kirkens Korshær for så vidt angår boliger til borgere i hjemløshed med kæledyr, at det er muligt i de enkelte almene afdelinger at beslutte om, der må bo kæledyr. Der er desuden ofte god mulighed for at have kæledyr i skæve boliger.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvarene fra DASYS og Københavns Kommune, at begrebet "vurdering af beboersammensætningen" allerede findes i lovgivningen, jf. f. eks. almenboliglovens § 59, hvorefter kommunen foretager en vurdering af beboersammensætningen i de aktuelle boligområder. Der er ikke tidligere blevet efterlyst kriterier for en sådan vurdering.

5. Generelle bemærkninger til ordningen om udslusningsboliger

Danner og Københavns Kommune bemærker, at reglerne for, at anvisning af udslusningsboliger på tværs af kommuner, bør tydeliggøres.

Faglige Seniorer bemærker, at anvendelse af ældreboliger til andre målgrupper bør forelægges det lokale ældreråd med henblik på udtalelse, før beslutning træffes.

BL og Københavns Kommune skriver i deres høringssvar om refusionsordningen for udslusningsboliger.

BL bemærker hertil, at det bør præciseres, om refusionsordningen for udslusningsboliger betyder, at lejeren betaler den fulde husleje, eller om boligorganisationen skal modtage leje fra hhv. kommune og borger.

Københavns Kommune foreslår hertil, at der bør være tale om et tilskud, som udbetales direkte til boligorganisationen.

BL bemærker i deres høringssvar, at de ønsker en afklaring af forholdene om kommunens opsigelse af lejeren i en udslusningsbolig - kan lejere opsiges på andre grundlag end ved anvisning til et boform omfattet af serviceloven?

BL bemærker i deres høringssvar, at de ønsker en afklaring af kommunens mulighed for at opsiges en lejer i en udslusningsbolig, hvis det i afslutningen af en udslusningsperiode viser sig, at lejeren ikke vil opnå tilstrækkelig forbedring af betalingsevnen.

BL bemærker i deres høringssvar, at de generelt gør opmærksom på, at det er afgørende, at kommunerne ved anvisningen til udslusningsboliger har fokus

på, at borgeren får den rette støtte til at opnå en forbedret betalings- og boevne.

BL bemærker, at det bør præciseres, at kommunen efter endt udslusning fortsat hæfter for mislighold som ved almindelig kommunal anvisning.

Københavns Kommune bemærker, at det er uhensigtsmæssigt, at udslusningsboliger etableres efter aftale med boligorganisationerne, eftersom de kan afvise at indgå en aftale.

KL bemærker, at kommunerne bør have mulighed for at afholde udgifter til indretning mv. i udslusningsboliger ligesom deleboliger, da målgruppen vurderes ligeledes at have svært ved at løfte denne udgift.

Mariagerfjord Kommune bemærker, at det bør tydeliggøres, om der er forskel på retsvirkningerne af kommunal anvisning efter § 59, stk.1 og § 51 a, stk. 4 (anvisning af flygtninge i bofællesskaber).

Helsingør Kommune bemærker, at der kan opstå udfordring for anvendelse af ordningerne ift. parallelsamfundslovgivning, som begrænser anvisningsretten i forebyggelsesområder og udsatte boligområder.

Esbjerg Kommune og Helsingør Kommune bemærker, at der bør tilføres yderligere midler til kommunerne som følge af øgede udgifter til anvendelse af udslusningsboligordningen.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvarene fra Danner og Københavns Kommune, at det er muligt for både opholds- og hjemkommune at foretage en boligsocial anvisning. Aftaleteksten, der henvises til, indebærer en politisk opfordring til, at voldsramte kvinder prioriteres i den kommunale anvisning, men det er ifølge gældende regler kommunerne, der foretager en konkret vurdering af anvisningsbehovet.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra Faglige Seniorer, at den enkelte kommunalbestyrelse beslutter, om der er behov for at indhente udtalelser fra relevante aktører.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvarene fra Københavns Kommune og BL vedrørende refusionsordningen for udslusningsboliger, at der ikke er sket ændringer i gældende regler og praksis. Der er tale om, at kommunen refunderer en del af lejen til lejeren, det er derfor lejeren, der betaler den fulde leje til boligorganisationen.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra BL for så vidt angår om lejere kan opsiges på andre grundlag end ved anvisning til et boform omfattet af serviceloven, at der er her tale om et meget ekstraordinær brud med princippet om lejerens uopsigelighed. En lejer i en udslusningsbolig kan efter de gældende regler kun opsiges, når borgeren findes uegnet til at bebo boligen og er blevet anvist en plads på et botilbud efter serviceloven.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra BL for så vidt angår kommunens mulighed for at opsiges en lejer i en udslusningsbolig, hvis lejeren ikke vil opnå tilstrækkelig forbedring af betalingsevnen, at lejeren – som regel på baggrund af en fælles dialog – altid kan anvises til en anden bolig med et mere passende huslejeniveau, men ikke kan opsiges fra udslusningsboligen på baggrund af en formodning om, at betalingsevnen ikke forbedres. Der er tale om princippet om lejerens uopsigelighed.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra BL for så vidt angår fokus på, at borgeren får den rette støtte til at opnå en forbedret betalings- og boevne, at kommunernes støtteforpligtigelser i forbindelse med

boliganvisning af borgere i hjemløshed foreslås skærpet, jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Desuden er det allerede en almindelig del af kommunens opgaver og forpligtelser efter formålsbestemmelsen i servicelovens § 81.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar efter stk. 1 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra BL vedrørende, hvorvidt kommunen efter endt udslusning fortsat hæfter for mislighold som ved almindelig kommunal anvisning, at det fremgår af afsnit 3.1.1 i lovforslagets bemærkninger om udslusningsboliger at "kommunen betaler lejen fra det tidspunkt, den ledige bolig er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejning sker. Endvidere garanterer kommunen for boligtagerens opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser over for boligorganisationen til at istandsætte boligen ved fraflytning." Der vurderes ikke at være behov for yderligere præciseringer.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet kan som bemærkning til Københavns Kommunes hørings svar henvise til, at mange ordninger og indsatser med hjemmel i almenboligloven, og som retter sig mod den almene boligsektor, baserer sig på, at kommunerne og boligorganisationerne kan blive enige om at udmønte de rammer som loven stiller til rådighed.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra KL, at ved deleboligordningen er der tale om at gøre familieboliger til deleboliger, og afgifterne er afledt heraf. Det vil der ikke være tale om ved udslusningsboliger, da boligerne ikke kræver omdannelse for at fungere som udslusningsboliger. Der gives ikke støtte til den almindelige indretning af boligen.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra Mariager Fjord, at kommunen kan have anvisning til kollektive bofællesskaber både efter den normale anvisningsparagraf § 59, stk. 1, eller efter særligt ved anvisning til flygtninge til almene familieboliger, der indrettes som kollektive bofællesskaber, som sker med hjemmel i § 51 a, stk. 5. Der er ikke forskelle på de to anvisningsformer, og det gælder for begge bestemmelser, at kommunalbestyrelsen betaler lejen fra det tidspunkt, hvor det ledige værelse er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejning sker. Kommunalbestyrelsen garanterer endvidere for lejerens opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser til at istandsætte værelset ved fraflytning.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til høringssvaret fra Mariagerfjord Kommune, at dette omhandler lovgivning, der ikke er indeholdt i nærværende lovforslag. Dog kan det oplyses, at det fremgår af almenboliglovens § 59, stk. 7, at der er et loft over hvor mange boliger, der underlægges de skærpede anvisningsregler i forebyggelsesområder: "I forebyggelsesområder, jf. § 61 b, må ledige familieboliger ikke anvises efter stk. 1-5 til boligsøgende, hvor et medlem af husstanden opfylder ét af kriterierne i stk. 6, nr. 1-4, eller i 6 sammenhængende kalendermåneder har modtaget selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse eller i sammenhængende kalendermåneder har modtaget kontanthjælp efter lov om [aktiv socialpolitik](#). *Dette gælder dog ikke, i det omfang andelen af almene familieboliger beliggende i udsatte boligområder, jf. § 61 a, stk. 1, og i forebyggelsesområder, jf. § 61 b, overstiger 30 pct. af alle almene familieboliger i kommunen.*"

Social-, Bolig- og Ældreministeriet skal endvidere gøre opmærksom på den generelle undtagelsesmulighed fra almenboliglovens § 59, stk. 6. Således fremgår af almenboliglovens § 59, stk. 9, at vurderer kommunalbestyrelsen, at der ikke er mulighed for at anviser ledige boliger efter stk. 1-5 i en boligafdeling,

der ikke er beliggende i områder, som er nævnt i stk. 6, til boligsøgende nævnt i stk. 6, skal kommunalbestyrelsen anvisne en ledig bolig i de nævnte områder.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet bemærker til hørings svarene fra Esbjerg Kommune og Helsingør Kommune, at da det er frivilligt for kommunerne at gøre brug af de foreslåede ordninger, vurderes det, at kommunerne ikke kompenseres herfor gennem det udvidede totalbalanceprincip (DUT).

Bilag 1: Høringsliste

Lovforslaget har været i høring i perioden 13. juni 2022 til 11. august 2022.

Lovforslaget har været sendt i høring hos: Advokatsamfundet, Akademikerne, Allerød Kommune, Alzheimerforeningen, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Ankestyrelsen, ASE, Kommune, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, BL - Danmarks Almene Boliger, Blå Kors Danmark, Bolig- og Planstyrelsen, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Brønderslev Kommune, Børne – og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforening (BUPL), Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Rusmiddelforskning, Center for Sund Aldring, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Statistik, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Selskab for Addiktiv Medicin, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygepleje Selskab, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Udlejere, Danske Ælderåd, Datatilsynet, De anbragtes vilkår, DemensKoordinatorer i Danmark, Den Danske Demerforening, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Diakonissestiftelsen, DJØF, Domstolsstyrelsen, DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd, EGV, EjendomDanmark, Erhvervsstyrelsen, Esbjerg Kommune, Etisk Råd, FABU, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Faglige Seniorer, Familieretshuset, Favrskov Kommune, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, FOA, Folketingets Ombudsmand, Forening for Ledere af Offentlige Rusmiddelcentre (FLOR), Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Forhandlingsfællesskabet, ForældreLANDSforeningen (FBU), Fredensborg Kommune, Frederiksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikssund Kommune, Frivilligrådet, Furesø Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune, Gadejuri-sten, Gentofte Kommunalforening, Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Halsnæs Kommune, Helsingør Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Hjem til Alle, Hjørring Kommune, HK Danmark, Holstebro Kommune, Hus Forbi, Høje-Taastrup Kommune, Ikast-Brande Kommune, Institut for Menneskerettigheder, Jammerbugt Kommune, Justitia, KABS – behandlingscenter for stofbrugere, KFUMs Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Kofoeds Skole, Kommunaldirektørforeningen, Kommunernes Lønningsnævn, Kriminalforsorgen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Københavns Kommune, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af Opholdssteder og Skole- og Behandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af væresteder (LVS), Landsforeningen Bopam, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb (SPOR), Landsforeningen LigeVærd, Landsforeningen Lænken, Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS), Lederforening for offentlige ledere i hjemløshedsindsatser, Lederforum, Lev Uden Vold, Livslinjen, Livsværk, LOKK – Landsorganisation af Kvindekrisecentre, Lægeforeningen, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Morsø Kommune, Mødrehjælpen, Nationalt Videnscenter for Demens, Odense Kommune, Offentligt ansattes

organisationer, Offerrådgivningen i Danmark, OK-Fonden, Plejefamiliernes Landsforening, PLO (Praktiserende Lægers Organisation), Politiforeningen, Projekt Udenfor, Psykiatri-fonden, Randers Kommune, Rebild Kommune, Red Barnet, Reden Vesterbro, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), SAND, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune
SIND, Skive Kommune, Slagelse Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Leder Forum, Socialt Udviklingscenter (SUS), Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Syd, Socialtilsyn Øst, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), TABUKA, Thisted Kommune, Ungdommens Røde Kors, Vesthimmerlands Kommune, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, WeShelter, Ældre Sagen, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune, Aarhus Kommune.

Lovforslaget har dertil været tilgængeligt på Høringsportalen.